

309765

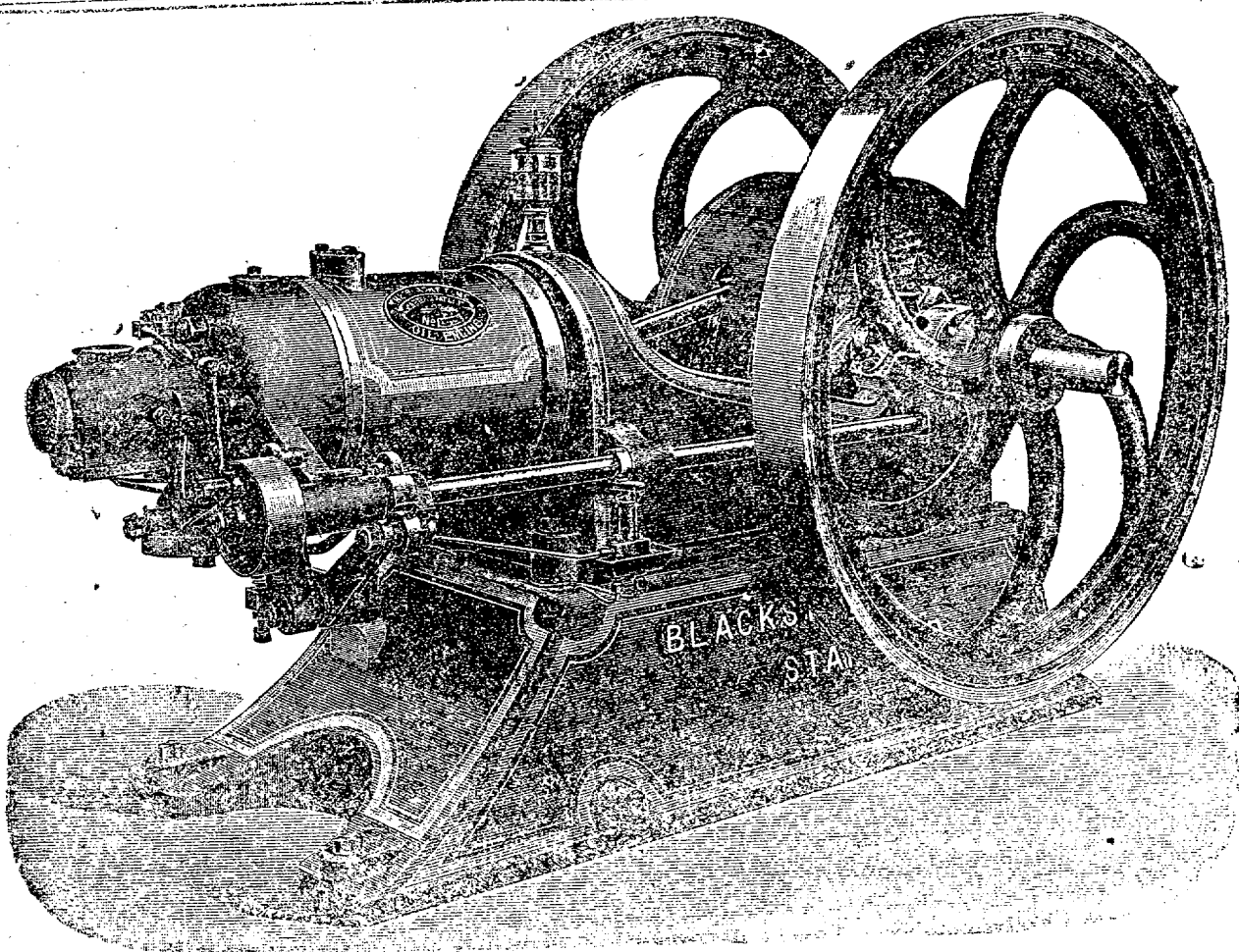
ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 6.
నంబరు. ౬

జెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 10 తేది మంగళవారం
సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ షష్ఠి ౬.

NO. 258

నంచిక ౨౫౮

బ్లాక్ స్టేషన్ ఆయిల్ ఇంజనులు.

జీతనాలులు, క్రాసు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుకటెంగింది జనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టేషన్ ఇంజనులు జనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి శ్రమిచ్చునవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయును.

పోలు ఏజెంట్లు:

మార్షల్ నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, రంజాపూరు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పిలను కూడ మా అమృతాంజనము వాడి సంతమాత్రమున నయమగును.

మలభ శల 0-10-0 అణాలు.

మోహినిశైలము రు 0-12-0
తామరశైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం దిపో,

6, తంబుకెట్టి కట్టి, మద్రాసు.

ఇంపీరియల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

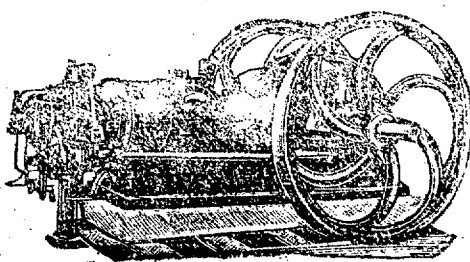
1949

ప్రయం తెక్కువ !

సమృద్ధియు అధికము !

ఫలము ఎక్కువ !

(దయచేసి ఈ ప్రకటనకు క్షరములు ఇంగ్లీషు భాషలో జరుపవలెను) (తక్కువ ధరకంటె నానంది తయారు చేయబడినవి.)

క్రైండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్ని రకముల వస్తువులు, కలర్ క్రైండింగు మిషనులు, సా తేనీలు, జేరింగు వెన్నులు, నీలెండగు నూనెలు, బెల్లింగులు, మిల్లులన్నీ స్టోక్స్ మేజరులకు ఇతర అన్ని రకముల మిషనులు మావద్ద తయారుగా యున్నవి.

పి. జి. మాస్కరు ఆంధ్రు కంపెనీ, ఎంజనీయర్లు ఆంధ్రు కంప్రెస్సు డార్లు

అప్పాలా పీఠ, పోర్టు, బొంబాయి.

P. G. Masker & Co., Engineers & contractors, Appollo Street, Fort, Bombay.

బియ్యము వైద్యవిద్య

అన్ని భావలలో దొరుకును. రాజవైద్య వారాధిపతి శేఖరబేటి, (1706) బి, చీకాబజారు, మద్రాసు.

శారదాంబ ఒక చక్కని నాటకము ప్రతివారును చదువ తగినది. క్రయం 0-4-0. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ అఫీసు, మద్రాసు.

కంట్రోలు - గుంటూరు జిల్లా

జిల్లా కలెక్టరుగారి దిశ్చీకరణ నెలలో తెనాలి పట్టణ ముందు కంట్రోలు విషయమై ఆలోచించుట కొక సభ జూర్చుట. ఆసభకు కచ్చితవారిలో విశేషమంది వర్తకులను తొడిమంది రైతులను గలరట. సభ విషయమై రైతులందరికి ప్రచురపణచకయే సభగూర్చుటవలన రైతులందరివచ్చి కంట్రోలు వలన వారికిగలగు కష్టములను విన్నవించు కొనుట కవకాశము లేకపోయినది. దానికి తగినట్లుగనే కలెక్టరుగారు వారి దయచేయుట బహు 1 కి రు 7-4-0 వరకున స్వల్పధర విధించిరి. జిల్లాలో మాగాణిగల తెనాలి, కేపల్లె, బాపట్లతాలూకాల రైతుల కిదియెంతయు విచారకరమైన విషయము. ఈ రైతులలో చాలామంది క్రిందటి సంవత్సరము కంట్రోలు భయమువలన ముందుగా ధాన్యమునంతను అమ్ముకొని నష్టపడిరి. నిరంధముకొని చెడిపోయినది యుద్ధేక్షయతో నీ సంవత్సరము మొట్టమొదటనే ఎక్కువ ఖరీదున్నపు డమ్ముకొనక చెడిరి. ఈ విధముగా జలగుటవలన వర్తకులకు మాత్రము తాగుగా లాభించినది.

ఈ జిల్లాలో కంట్రోల్ లెంతవఱ కవసరమో కొంచెమా ఆలోచించు. సొలిదల్ల జీవించు వీరనాండ్ర విషయమై విచారించిన, పల్లెలలో రైతులు ఖరీదు పెరిగినందు వలన ధాన్యయామమున నిచ్చు కూలి లెగించక మామూలు ప్రకారము కొజున కడ్డకులేక ఆడ్డకు లేవ్వే డిచ్చుచుండుట వలన ధాన్యమునకు ధరపెరుగుట వాండ్రకు లాభకరమేగాని నష్టముగాదు. కూలి ద్రవ్యరూపమున నియ్యబడు బస్తీలలో, కూలివాండ్రెప్పుడెక్కువ కూలి తీసికొనుచున్నారు. ఇప్పుడిచ్చుచున్న కూలి చాలనిచో దానిని వృద్ధిపఱచు కొనుటకు వాండ్రకే అవకాశముగలదు. ధరలు పెరుగుటవలన సోమరిపోతునకు తాలము గాదుగాని కష్టపడువాని కప్పుడను భుక్తికి లెరుగులేదు. రైతుల విషయములో నాలోచించుచున్న రైతుకు తావలసిన ఉలము మొదలగు పరధాన్యముల విలువయు, బండ్లకు నాగళ్లకు కావలసిన కొయ్యసామానుల యనుపసామానుల వలయు, కుటుంబమునకు కావలసిన బట్టలు మొదలగు నితరవస్తువుల ధరయు ననేక రెట్లు పెరుగగా సంవత్సరమున కొకసారి పండు కున్నధాన్యపు వెల రెట్టింపెను కానపుడు కంట్రోలు సేర్పఱచుటవలన రైతు లన్నివిధముల నష్టముల పాలవుచున్నారు. వర్తకుల విషయములో నాలోచించిన, ధాన్యమునకు లేకున్న ఖరీదున్నను ఎక్కువ ఖరీదున్నను వారు కొన్న ఖరీదునకు లాభము మాచు కొని యమ్ముచుండు గనుక వారి లాభమున కెప్పుడు చావులేదు.

ఇకను గవర్న మెంటు డిప్యూటీ కలెక్టరు విషయమై ఆలోచించు. వారికి వారి దేశములుగాక గవర్న మెంటు వారు కరువుధర్మ మిచ్చుచున్నారు. ఆధర్మము వస్తువుల హెచ్చుధర అకు తగినంత యిచ్చుచుండవలెనో రైతు లనను కనిపెట్టుకొని యున్న నాకర్లకు ధాన్యపు ధరపెచ్చినది గదా యని కూలిచ్చు ధాన్యమును కిగించక మామూలు ప్రకారమిచ్చి యన్ని విధముల పోషించుచున్నట్లు గవర్న మెంటువారు గూడ వారి యుద్ధాగ్రహణకు చేతములుగాని లేక కరవు ధర్మముగాని వృద్ధిపఱచి పోషించుటవసరము. అంతేగాని యనుకన్యములు పడి సంవత్సర మంతయు కృషి చేసి సంవత్సరమున కొక సారి ఫలితము పంటకొనుట శోరు దెలుచుకొని నిరీక్షించుచుండి మేము వీధి పండినంత మట్టినైనను ఫలిత మనుభవించును కొన్న కలెక్టరుగారు కంట్రోలు జెట్టి మమ్మిక్కంటుల పాలనార్చుట పొడిగారు.

అదియునుగాక అర్థవ్యక్తిజ్ఞులచెప్పనట్లువిశేషమైనను నాగరికత బొందు కొలది అందరి ప్రజల జీవితమున కగుర్యయము కృద్ధి బొందు చుండును. మనదేశము గూడ నానాటికి నాగరికతలో వృద్ధిబొందుచున్నదనిగదా మనమందరము తెలంచుచున్నాము. మనదేశమునకు గూడ నితర నాగరిక దేశములకు బట్టిన గతియే పట్టినదిగాని మ కేవివరీతమును తటస్థించలేదు. ఇంకను మనయద్రుష్టకాత్తు మనధాన్యముల ధర లితర దేశముల చాటితో బోల్చిచూచినపుడు చాల తక్కువని చెప్పవచ్చును. స్వభావవిధముగా పెరుగుధరల ఫలితమును మన అదాయములను వృద్ధిపఱచుకొనుట మూలముగా భరింపవలసినదే గాని కంట్రోలును కృత్రిమ పద్ధతీవలన ధరలు పెంపొందుతుండునట్లు పుటననుజనముకాదు.

ప్రస్తుతము సాధ్యమైనదిగా లెలంపబడుచున్న ముంతుసాధ్యమైనదనిగూడ జెప్పవచ్చు. ఇందులకు నిరుదీ రోజులలో గల ధరరతును ఇప్పటి ధరలనుగల వ్యత్యాసమే నిదర్శనము వీధిముగా జూచినను కంట్రోలుపద్ధతి ప్రజలలో సోమరితనమును వృద్ధిబొందించుటకును, మధ్య కొండలు మలభముగా బాగుపడుటకును, రైతు లన్నివిధముల కష్టనష్టముల పాలవుటకును తప్ప మరెవ్విధముగను ఆచరదీక్షమైనది గాదని తోచుచున్నది. కాబట్టి మాజిల్లా కలెక్టరుగారు రైతులనుగమమేమ కష్టపడి పండించుకొనన పంట ఫలితము నితరు లనుభవించునట్లు జేసి మమ్మిన్ని విధముల నిడుములపాలు జేయక కంట్రోలు అంతరించె మా కవముల నీడేర్చు ప్రార్థనలు.

క్రొత్తపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య
పేరపూడి, కేపల్లె తాలూకా.

హైదరాబాదు.

1. హైదరాబాదు, ఫిబ్రవరి 4:—హైదరాబాదు బొంబాయి ఆక్టోబరు 1880 జనరల్ గవర్నమెంటున వారిస్థానీ, ఇంకనరకు పాలిటికల్ సెక్రటరీగ నున్న మార్టీ నయ్యద్ మెమోరీ మునేన్ లెగ్రామిగాడు నియమింపబడిరి.

2. విద్యాకాళా సెక్రటరీగ, రాన్ మహమ్మద్ గాడు నియమింపబడిరి.

3. మొదటితరగతి తాలూకాదారుగ నున్న మార్టీమొ హిమ్మద్ అలీఖాన్ పా హేబుగారిని కలెక్టరీ కమిషనరగ నియమించుటపై ఎక్సిట్వట్టివు కాన్సిలు ప్రెసిడెంటుగారును వదల్చుటకాముగాను ప్రతిబింబించుట ఆర్డీనాసు మిచ్చిరి.

4. బార్టీ నందీ దాక్టరుగారి కలెక్టరీ యుద్ధసంబంధముగు మన అలో సహాయములేనందున గాను ఇండియాగవర్న మెంటు వారు వరకయిన బహుమతిగ నింపిరి.

5. హైదరాబాదు 11 ప్రెక్చరూమునందున్న జీడి మెట్లు అక్రమమునందు కరువులకు నుభున, కాక్చింబంధ మగు వాడ్యము అందరించిందని కరువైద్య కాళాదికారి లెంపు చున్నాడు.

6. యుద్ధసంబంధమున ఉద్యోగుల కీడులకు అలవె నున్న 1829 ఫోలి అంతమునకును ఇయ్యవలయునని ఎక్సిట్వట్టివు కాన్సిలు ప్రెసిడెంటుగారు చేసిన నలహాను ప్రతిరంగీకరించిరి.

7. నిన్నటి యుద్ధయము మెయిలు బండిలో నవ్యాలు సాలాదు జంగు బహదూరుగారు తమ నాగీడు ఆగు అజంటాకు వెళ్లిరి.

8. సాహారాల్లి కేమిష్టిగారికిని, వాసినతికిని, యుద్ధసంబంధమున కార్యములలో సహాయము చేసినందుడ ఇండియా గవర్న మెంటువారు పతకంహుచునము చేసిరి.

9. నిన్నటి దినము మూడవ తరగతి కలెక్టరు పరీక్షాఫలితములు వెల్లడియైనవి. పరీక్షకు దరఖాస్తు చేట్టిన గుమారు నున్నూరు మందిలో 82 మందిమాత్ర ము తీర్చులయిరి.

10. కడతిన గురువారము రాత్రి సికింకాగిటాడు కంట్రోన్ మెంటు మార్కెటుకు సమీపమునందున్న సరోజినీ బాయిగారి గృహమునందు సిస్టాను శ్రీనివాసయ్య విలదగ పోలి ను నలు ఇంకెక్కువ రగు అల్లుల్ మఱియు సాహేబుగారుచటి కేగి తరికి తించ గ రక్తముతో నిండియున్న యొక కుక్కకేళువము కనవించెను. విచారణచేసిన ఆకడము ఇంజనీరింగు అధీనునందు పరిశో డున్నట్టియు, దాక్టరు ఆర్. డి. జి. వాయుడుగారి అబ్దుడు అగు డి. జి. జి. నాయుడు అని తేలికది. పిమ్మట చనిపోయిన యాతనిని చూచుట అసాధ్యము త్వ మున్నట్లు తేలికది. సరోజినీబాయి గదిలో దాక్టరు ఆర్. డి. జి. నాయుడుగారి రివాఫ్టువ కనిపించినది. అందుండు ఆరు తోటలలో ఒకటిమాత్ర ముపయోగింపబడినది. దాక్టరు ఆర్. డి. జి. నాయుడుగారిని, వారితమ్ములగు ఆర్. వి. నాయుడుగారిని, సరోజినీబాయిని పోలీసువారు వట్టుకొనిపోయిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

11. ఈదిగున చెప్పబడు సుద్యోగులు రికెస్టు పరిక్షాలో ఇంకనరకు ఉత్తీర్ణులు కావందున, పరీక్షకు చదువుటకు నాకు, తేరము లేకుండ ఒక సంవత్సరమునెలవు వారి శౌనగ బడెను. ఈన మూడవతరగతి తాలూకాదారుగు ఇబ్రహీం అలీఖాన్ పా హేబు నల్లగొండయందు అసిస్టెంటు రివిన్యూఆఫీసరు గ నున్న యాదవ త ర గ తి తాలూకాదారుగు అహమదు యాజుంగ్ బహదూర్ గాడు కరీంనగరు జిల్లాను ప్రెక్చరూమునందు కలెక్టరుగారు సుజ్ఞుచు అహమదు సాహేబుగారు, (4) పర్షిద్ జిల్లాలో అసిస్టెంటు రివిన్యూ ఆఫీసరుగనన్న, మూడవతరగతి తాలూకాదారుగు తినియార్ ఖాసీసాహేబుగారును ర కెస్టు అసిస్టెంటు సెక్రటరీగనన్న మూడవతరగతి తాలూకాదారుగు మిర్ తురా అలీఖాన్ పా హేబుగారు, (6) పరండా తాలూకాయందు నాల్గవతరగతి తహసీల్దార్ గు మిర్ జహాన్ నా అలీ సాహేబుగారు (7) నాంజురు తాలూకాయందు నాల్గవ తరగతి తహసీల్దార్ గాడునన్న సాదత్ అలీఖాన్ పా హేబుగారు (8) కలవరతితాలూకానైన యందు నాల్గవ తరగతి తహసీల్దార్ గు మిర్ మహబత్ అలీ సాహేబుగారు, (9) లోలీతాలూకానైన యందు నాల్గవతరగతి తహసీల్దార్ గు మిర్ హాసన్ అలీ సాహేబుగారు, (10) తేవరకొండ తాలూకా నైనందు నాల్గవతరగతి తహసీల్దార్ గు మొహమ్మద్ మజమ్మూర్ సాహేబుగారు, (11) తిలయా తాలూకా యందుండు నాల్గ

వతరగతి తహసీల్దార్ గు ముసేబ యాజుఖాన్ పా హేబుగారు ముంబైగా, మైసూరు నాల్గవతరగతి తహసీల్దార్ గు జిన్ నీస్ అహమదు సాహేబుగారును వీరు ముంబై రాజ్ శ్రీ ఖాన్ దాద్ నెలలో జరుగు పరీక్షలో నైసను 1880 ఫోలి అజంటా నందు జరుగు సంవత్సర పరీక్షయందైనను ఉత్తీర్ణులయి తిరుగ తమ తమ కమలలో చేరవచ్చును.

12. సంస్థాన్ సీరజపల్లి రాజీ యగు చీలం జానకి బాయిగారు నిజాము రాష్ట్రమునకు వదలి 25 దినములు అయిట సంవారము చేయుట దుర్లభపుకొరకయి కోరగా అనుభయమునగడ మయినది.

13. మొహమ్మదు అక్బర్ నజరీ హైదర్ గారు ఇంత వరకును నిజాము రాష్ట్రములో హో. సెక్రటరీగ నుండి చేసిన కార్యములకు శ్రీ. జామగారు సంకసించినటుల ఎక్సిట్వట్టివు కాన్సిలునుండి వెడతిన ప్రకటన మూలముగ జైడి చేసిరి.

14. నెలవునైన లండనుకు బోయియున్న నైసాన్య కాళాధర్ములకు గ్లాస్విగారు కన్నటిరాత్రి మెయిలునందు హైదరాబాదుకు దయచేసిరి.

ప్రేక్షకపాఠ్య

16. జనవరి 28	జనవరి 10	మరణం 98	ప్రేక్షకలన 63
„ 29	„ 24	„ 188	„ 66
„ 30	„ 3	„ 189	„ 64
„ 31	„ 19	„ 185	„ 70
ఫిబ్రవరి 1	„ 9	„ 146	„ 86

28-29 తేదీలలో రెసిడెన్సీయందునూడ ఒక్కొక్కరు ప్రేక్షకలన మరణించిరి.

చంద్రరేఖావిలాపము

హాస్యరస ప్రబంధరాజము: హాదిమంచినగ్గకవి ప్రసీతము “ఈకృతికి ప్రముఖుగా గృతి - నే కవులును జెప్పఁజాల రిదివిరుదము.” - ఇగ్గకవి. రెండవకూర్పు. 12.

అపూర్వసంఘసంస్కరణము

కాలానుగుణ మైన “యద్భుత గ్రంథము.” “అక్షర లక్ష లిచ్చినను చాల” దని పొగడగన్నది. ఆ. కి.

వసంత సేన
అతిమనోహర మైన యభినవకావ్యము పెక్కు ప్రతికల మెప్పు వడసినది. 0-8-0.

నీతికథాసంగ్రహము

చిరకాలమునుండి జాగ్రంథము. 20,000 ప్రతులు వ్యాప్తిలోనున్నవి. అందఱు చదువందగినది. ఆ. 4.
కాళ్లకూరి గోపాలరావు గారు,
4, ఆచారపుక నందు, బార్లి బోక్, బీకరాజు.

ప్రత్యేకపు ఖాళీ అమ్మకము.

మిగుల చొకధరలు.

ఇంటివైన కవ్వ పెంతులు.	ఇంటివై కవ్వలు.	ఇంటివైన కవ్వ పెంతులు.
-----------------------	----------------	-----------------------

మిక్కిలి శుభ్రత ముగురూకు నూడి పొక్కులు మాడి పెంతులు ఇప్పటిమో స్తరుల ననుసరింప అనిరియ్యరములు, రోటర్ల పెంతులు, వగ్గ మెట్టులు, పొలిమర్లు, మున్నగు వాని సహాయముతో తయారుచేయబడును. అర్హత ఇచ్చిన ఇప్పటిమో స్తరు ఇటుకలు, శ్రేష్టమైన ఇంటివైకవ్వలు, స్టాక్ ఇటుకలు, చోలో ఇటుకలు, రిడ్లు (ఇంటివైకవ్వ శెన్నులు) ప్లాన్సుపైలెట్లు, వెంటిలేటర్లు (ధారాశీలముగా శుభ్రమైనగాలి ప్రసరించునట్లు చేయు సాధనములు), అలంకారమైన సాబాయెన లోకవ్వలు, క్రిందవరచురాల్లు (ప్రోంగు) (వీలింగు) మొదలగు అన్నివిధములైన తమ్మునములు పన్నిండుశ్లోన, గ్లసింగుశ్లోన పురమాషీగా తయారుచేయబడును. కానిటరీ, డ్రాయినేజీ గొట్టములు, రెంట్లు (కుంపులు) డిమాడి గొట్టములు, “సర్ కింపాజిమెంట్” మొదలగునవి గూడ తయారుచేయబడును. ఒకసారి అర్హత ఇచ్చి చూడ (చార్జస్. ఉత్తరములు ఈక్రింది విలాసమునకు బ్రాంకుతెను మానేజరు, బి. ఎన్. ఇండస్ట్రియల్ హోమ్, (1976) పోస్టు ఒల్లూరు, (కొన్నిశ్లోలు)

Manager
B. N. Industrial Home
P. O. Ollur (Ceehin State.

సంస్కరణచట్టము-ప్రస్తుతస్థితి

దివాన్ బహదూర్ మోచెర్ల రామచంద్రరావు
పంతులుగారు

ఆంధ్రదేశమునందు స్వాతంత్ర్యమును పొందెను. ముందుగా ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారులు పరిపాలన చేయుచున్నప్పుడు రామచంద్రరావుగారు యశస్వీతులైరి. జరుగబడిన వారు దివాన్ బహదూర్ మోచెర్ల రామచంద్ర రావుగారు సంస్కరణచట్టమును గూర్చి యుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు పంతులుగారిని ఉపన్యసించ గోరుచు వారు రామచంద్ర పురమున పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా నుండిరి. చట్టసభాసభలను పంతులుగారు అసాధారణ శ్రద్ధతో పట్టుకొనిరి. జనశ్రద్ధాగర్భముల నిర్మింపబడినవి. చట్టములలో ద్రివిధములు వచ్చినవి. మొదటిది, పంతులుగారిని పట్టుకొనినందును మించువారు లేరనియు, బొంబాయిలోని పట్టణముల దక్క హిందూజాతీయులలోనికంటె పట్టుకొనినవి గలవా రొకటి లేరనియు చెబుచున్నప్పుడు మొదటిదిగా రామచంద్రరావుగారిని గూర్చి ప్రకటించిన జాబితాను చదివి పంతులుగారిని ప్రశంసించి గోరిరి.

పిమ్మట పంతులుగారు లేచి అధ్యక్షులు తమనుగూర్చి ప్రశంసించినందులకు కృతజ్ఞత వ్యక్తించి రామచంద్రపురమున దలింపక రాగమును మాపుచు స్వరాజ్యములలోనుండి జేరిన కాళా సంఘముగారు తమయొడ జూపియదరణ కానందించుచు ఉపన్యసించు మొదలుపెట్టిరి. తొలితర జేయుచును సంఘములకు తమకును గల సంబంధమును గూర్చి చెప్పజేసిరి. నేను మితవాదులలోని వాడను. అయినను జేరినను సంఘమును విడువలేదు. జాతి భేదములు, మితవాదులు జేరిన మహాసంఘమును విడిచిరను వాడును సత్యమును కరుదురము. అమృతపరమందలి నభిరు తడవకుండు పాత్రులు శక్తి రాస్వభుత దక్క మరెవరైనాడు. పండిత మదనమోహనులవలన గాని ప్రత్యేకముగా నాహ్వయించినను నీయాహ్వానము నంగీకరింప కలుపవలయునను మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాను అని చెప్పిరి. సభికులలో నొక కొందరు పంతులుగారు మితవాది సమాజమునకు వెళ్లిగిరి. మిడితుని యాహ్వానమునకు రావలయునను చింతిల్లెక చెప్పిరి. యని గుఱుకనలాడ సాగిరి.

గత హిందూసంఘములందు రంగస్వామి అయ్యగారు మితవాదులను గూర్చి కలసివచ్చినందున తాము చూచితిమని యు జాతీయవాదులు మితవాదుల దూరమయిరే కాలము పుచ్చుచున్నారనియు, వారు రాజకీయవికేతము, సత్యసంకల్పము విడిచి ఒకప్పుడు గడచి యిచ్చుచున్నప్పుడు ప్రత్యేకములు నందును ప్రపంచములందును మితవాదులయందు అసంతోషములు అసాధారణములు అగు విషయముల నాలోచించుచున్నారనియు, వెల్లవపప్పుకు పంతులుగారు కొంతయోర్పు విడిచిరను మాత్రము సభికులకు పొడనూపిరి. జాతీయవాదులు, మితవాదులు జేరియుచునసభను విడిచిరి. అంగ్లేయులకు జేరవలయు సభికులైరేమిటయందు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడిరనున్నను నాలోచించి కనుమరచిరను కారణము లేదని పంతులుగారు చెప్పిరి.

అవల పంతులుగారు జాతీయవాదులు అడిగిపన్నవారని చెప్పి సంతకపెట్టిరి. అందు నుభయముగా లోకమాన్యుడగు బాల గంగాధర తిలకను ప్రత్యేకప్రమాణముగా వెదక వారంభించిరి. తమ వాక్యములచే గాఢమును ఇండియను సోషల్ రిఫార్మిస్టు ప్రతిపాదనలను అనుసరించుట గారికి ఒక కొంత పొగడి వాడు అయ్యతన మహాభక్తగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమందిరి తిలకగారు వా రొకరిని విమర్శించుచును చదివిరి. పంతులుగారు కాలవాలమగు సమృద్ధి పరమందలి విషయములను ముచిరిపట్టుకొనుటకు తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించినా మనియు, సంస్కరణ చట్టము అకాభంగము, అభ్యుత్థిర మగు మొదటి విషయ భాగముందు మాత్రము అభిప్రాయ భేదము కలదు గాని యా చట్టమును సాధ్యమయినంతవరకు అవరణముండు యాచచ్చక్రియ విని యోగించుట యందు మాత్రము జాతీయవాదులకు తమకును సభిప్రాయభేదము లేదనియు చెప్పిరి. మరియు సభిప్రాయభేదము లుండుట వారికి ఇష్టము

గాని యొందోరుల దూషించుట యనవలయునని తెలుపుచు జాతీయ వాదులకు ప్రత్యేకవిమర్శనాక్రమణిక లేదనియు మితవాదులు మున్నందు తాము జేరవలసిన విషయముల నొక కొన్నిని మితవాదిగమాజేరవలయునని ప్రయత్నించుచు ముందు జేయుచు నొక ప్రకటనండి విద్య వ్యవహారమును ముగియు సంకేతముల చదివిరి. ఇయ్యది సామాన్యములే. పూర్వమునుండియు మహావాక్రతివత్సరము కాననగూర్చి సభికులందుండు సాహసించుచున్న విషయములే యియ్యది ప్రత్యేకము మితవాదు లేర్పరచిన యంశములని యనుట కేమికారణమని విన్నవారినొకరిని.

పిమ్మట మితవాదులు ఈసభివత్సరములందుండిరని చెప్పుచు మహావాక్యములను గమనించి యందలి యంతివాదముల నెరుగ సమర్థులు ప్రజలకు మోచుచున్నందును సంస్కరణ చట్టముందలి కొన్ని యంశములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. వారిలో అవాద్యముల విచారణ కాననగూర్చి సభికులందుండుట వాద్యుత రాజ్యపాలన కల్లులకు తొలి సోపానము యొగింది. తనూపించున గవర్నరును తమ యిష్టము వచ్చిన రీతిని పట్టుకొని విధించునరు. పట్టుకొని విమర్శించుచు వారు స్వతంత్రులయినను అవాద్యముల విచారణ ప్రజల యందలినుట వారి కంత స్వతంత్రుల మీలపడదని చెప్పి విద్విత్తులకు యొకటి యుండుట మిక్కిలి శ్రేయోవాదము. అయ్యది సవరణసభగా నుండవలయును ఇందలి సభ్యులకు, ఎక్కువొకటి దక్షిణాఫ్రికావద్దలిగ నుండవలయు గాని అట్టి లియూ పద్ధతి నుండరాదు చెప్పిరి. మరియు ఇండియా నెక్టిటగారికి యిప్పటికి స్వాతంత్ర్యము లేదనియు పార్లమెంటు సమ్మేళన సంఘము వారసత్వమును హిందూజాతీయ విషయముల పంకిలించుచుండుట మనకుమిక్కిలి శ్రేయకరమనియు చెప్పిరి.

తమకు విద్విత్తులు రాజకీయ సభలందుండుట మిక్కిలి మంచినియు పట్టుకొనిన సభ్యుని హానికరములనియు ఒక కక్షివారు తమయొకరిని కొనసాగించుకొనేతన్నవారెండుకక్షిప్రముఖులు తమయొకరినను ఆచరింప సమర్థులై యుండవలయు ననియు చెబుచు ఆంగ్లేయకక్షి భవముల నెరిగించిరి.

అధ్యక్షులకోవర్కాపునము

అధ్యక్షులు ప్రసంగించుటయందు పంతులుగారు జాతీయ వారు లేలవచ్చు మితవాదుల దూషించుచున్నారని చెప్పి ట యసత్యమనియు వారు తీవ్రముగ మితవాదులకు విరుద్ధమయి చున్నారనియు అయ్యది తప్పిదమేమయిన మితవాదులను అట్లే న్యాయించియో యానగు పద్ధతిలో జాతీయవాదుల తూలనాచుచున్నారనియు చెప్పిరి. మరియు ప్రపంచముల వారు విమర్శించు గినియవలసినను సమానముగలి యుండుట యనియు వారికి హితముచెప్పిరి.

జాతీయవాదులకు కర్తవ్యములు లేవనియు తమకు యొకరికివిరుద్ధమునకు మహాఅంతోషులపట్టి కలదనియు చెప్పి ఒకసూక్ష్మ అధ్యక్షులు జాతీయవాదులకు మితవాదులకు విషయానుక్రమణిక నొకరానిని తయారుచేయుటకు నికను సంస్కరణచట్టము పూర్తిగ వీర్పడలేదనియు జాతీయవాదులు తమకు ముందు పూనున్న కార్యక్రమము ఒకటికొకడు మానములలో ప్రయత్నించవలసినను తెలియజేసిరి. పిమ్మట పంతులుగారు రాజకీయసభలను తెలిపి యంశముల వారు తమ కృతజ్ఞత చెప్పి వ్యవస్థపాలన యనన భూతవర్తమానకాల మాలయం చెప్పి ముని లేమినిపట్టు హిందూజాతీయన కొనసాగ గలదో యన సమానము, పొంది సభిముగించిరి.

కొత్తరత్న ప్రభు:—ఈనెల 2 లేచి సోమవారము లక్ష్మీరాధికారి నెల్లూరు పురమండలమున బాలసరస్వతి, అవధాన పంచాంగ, అనుమిత్ర సింహాద్వైత నేత బిరుదాంకితులకు కొన్నిరత్న సోదాకవుల యానువిధానభ జరిగెను. సభిప్రారంభమందు సోమపూడి కనకయ్యగారు వింధ్రులచే వ్రాసికొనిదగినంత నేగములో జెప్పింపుదని ఆగ్రహసాధి జరిగారిని గోరిరి. అందులకు కవులంగీకరింపక “మమ్ము పరీక్ష చేయవలయున్న లేటికొ సభిగాని పు మమ్ము నని చెప్పిరి. అందువై సభాసంతరము కనకయ్యగారు “మమ్ము నెలలో విద్య తప్ప నేర్పించెదననియు, అందులకు పీ కే తెంచి పొండికము మొదలగునవి యెన్నుటల పండితుల యభిప్రాయమందిన మాట తదాత్తు లమామాన మొసంగెద”ననియు చెప్పిరి. అందులకు కొత్తరత్న ప్రభు లంగీకరించిరి. సభ ముగిసెలలో జరుపు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి — ఒకవిలేఖనము.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగముల సంఘము.

అయ్యది గ్రామోద్యోగముల మోహరంగపు నా క్కులను కాపాడుటకేగాక గ్రామోద్యోగముల యొక్కయు, గ్రామ సాక్షయొక్కయు తెల్పు ఇబ్బందులను, ప్రస్తుతపు స్థితి గవర్నమెంటువారి తెలియరచుటను అనేక సంఘములు తెలుగు జిల్లాలలో ఏర్పడి యిచ్చేయ మున్నవి. అయ్య సంఘములు బేయపని సాధకముగ జేయుటకు, గ్రామోద్యోగములను గవర్నమెంటు వారికి చాలవలయునంది కలిగియున్న అయ్యమును నివారణలేని విధములను గవర్నమెంటు లాకి నమ్మనము జేయుటకును, తెలుగు జిల్లాలన్నటిని సమకూర్చి యొక సంఘమును రాబరూని కగరమును మద్రాసు నందు ఏర్పాటు చేయించగోరుచు ఇందలలో కొందరు అభిమానులు యత్నించుచున్నాడు.

గవర్నమెంటు పరిపాలనావిధానములో ప్రాతిపదిక ము గ్రామము. వానిపాలన నిర్వహించుచు గ్రామోద్యోగములు అట్టి గ్రామోద్యోగముల స్థితి చేరు కను దైవముగ మున్నందులకు సంఘములేను. గవర్నమెంటువారు జేరేమమునుగాక ఎట్టి సంస్కరణములు జేరవలయునోమను గ్రామమును చక్కచరిచినగాని అట్టి సంస్కరణములు భండములు కానేరవు. గ్రామోద్యోగములస్థితి బాగునగాని గ్రామము అచుకాలమైనస్థితికి రాదు. గవర్నమెంటు వారిమాత్రము న గమనించవలయు లేదు.

గ్రామోద్యోగముల ప్రస్తుత స్థితికి తోడు మోహరంగపునా క్కులనుకూడ తీసి జేయవలసి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

గ్రామోద్యోగముల ప్రస్తుతస్థితి వారిలోకల, వారిభిక్కు ద్వి చేయుచున్నందుల విడిచిపెట్టి మహావలయులకు తెలియబరచి వారిని పారపాలు అభిప్రాయములనుండి ములించుటకు విశేష ప్రయత్నములు చేయవలసియున్నది. మహాగవర్నమెంటు వారు ఏసంస్కరణములైనను, విశేష ప్రయత్నములతో వారికి తొందర కలిగించినగాని జేయరు. అంతవరకును కష్టములేని ము లేదనియు భావించుచుండురు. అతితీవ్ర గవర్నమెంటువారికి గ్రామోద్యోగముల కష్టములను తెలుపరచి నన్న అన్నజిల్లాల గ్రామోద్యోగములయొక్కయు సుఖము మొదటి మద్రాసు నందుండుట అభివ్యంతుని మాయభిప్రాయము.

ఇట్టి సంఘమును ఏర్పరచుచున్న మై గ్రామోద్యోగములందును ఇతివంతు ఏర్పడియున్న సంఘములు గ్రామోద్యోగముల అభిమానులను తమతమ యభిప్రాయములను ఫ్రేవరి నెలాభిలోగా మద్రాసు మెలాపునలో హైకోర్టు లిటుగా నుండు మ-రా-రాత్రీ వేయవచ్చు రామదాసు పంతులుగారికి తెలియబరచ గోరుచున్నాను. పంతులు కీ సాధన మంగీకార మొనర్చెదల అట్టి ప్రయత్నము నొకరానిని మద్రాసునాడు సాధ్యమైనంత క్వరలో స్థాపించ ప్రయత్నములు చేయవలసి. ఇట్టి ప్రయత్నము కల్పింతుల తెలుగుజిల్లాలలోని గ్రామోద్యోగములందును ఏకగ్రీవముగా తోడ్పడుట తవలసియై యున్నది.

వేయవరపు రామదాసు

పురాణం నాగభూషణం

వై. నారాయణమూర్తి

బోమారి బాపిరాజు

కొ. సుబ్బాపు

ఇనాం!

ఇనాం!!

రెండుతరాల ప్రాచుర్య మవినవారికి కలువినాంతులలో మిక్కిలి వ్యాముగా యుద్రించబడిన 1920 వ సంవత్సరపు మొమ్మలకాలండరు మువబుమను. దరఖాస్తుమాత్రమే కవులొనువారికి బొమ్మలేని కాలండరును మువబుమను.

Rajvaid Sri Bamandasji

Kaviraj

132, Harrison Road

Calcutta

(2057)

ఆంధ్ర పత్రిక

1920-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 10-వ తేది

మంగళవారము

నాల్గవ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ.

కడచిన కాల ఆదివారములందు జరిగిన నాల్గవ ఆంధ్రవిద్యార్థి సభా కార్యక్రమము కొంతవడి ఆశాభంగమునకు కారణమయ్యెను. సభాధ్యక్షుల వహించ నంగీకరించిన, కట్టించుచు రామలింగారెడ్డిగారు అన్వేషణచే, తమ వాగ్దానమును చెల్లించ లేకపోవుట, మొదటి యాశాభంగ మని చెప్పవచ్చును. రామలింగారెడ్డిగారు విద్యార్థివ్యయక సహస్యలందు, విశేషానుభవము గలవారు. సుక్ర సిద్ధాంతములు, దేశభాషాద్యమూలములు, అట్టి వారధ్యక్షులై, విద్యార్థులకు సూతన సంశ్లేష మొనగడరని అనేకులు నిరీక్షించుచుండిరి. కాని, తుట్టుకు కన్యధా జరిగెను. గౌ వెంకటవతిరాజు గారకుటికపుడు అధ్యక్షుల వహించవలెనని కోరి జడినన, వెనడియక వెంటనే నా భారమును వహించి, విద్యార్థులకు చక్కనియింటిజే మొనగి తమ ఉదారస్వభావమును వెల్లడించిరి. ప్రథమ దినసభ కార్యక్రమము నాంగ్లభాషలో జరుపుట, మరయొక ఆశాభంగకారణ మని చెప్పవచ్చును. అధ్యక్షులరువును ఆంధ్రము, విద్యార్థులు ఆంధ్రము. ఇతర సభికులను ఆంధ్రులే. గవర్నరు గారి, మరి యే యున్నత ప్రభుత్వవ్యవస్థిగి గారి సభకు విచ్చేసి యుండలేదు. అట్టిస్థితిలో, ఆంగ్లభాష ఎవరి లాభముకొర కుటయోగించబడెనో తెలియదు. ఆంధ్రవిద్యార్థుల నందరిని నేక ప్రదేశమున కేర్చి, వారిలో నూతనోత్సాహమును ప్రజ్వలించజేయు చున్న మహాశక్తి ఏదయో, విద్యార్థులు గుర్తించి యుందురు. అది ఆంధ్రభాషయే యనుట తెలియమూత్రము సందియము లేదు.

కామయెడల, ప్రత్యేకముగ నాంధ్రవిద్యార్థి సభను జరుపుట కావశ్యకతలేదు. చెన్నరాజభాని వారందరును కలసి యొకసభను జరిగవచ్చును. పెద్దవాడికన్న పిన్నవార లాదర్శప్రాయముగ నుండుదురు. ప్రాతరాసవలను విడనాడజాలక, పెద్దవారాంగ్లభాషావ్యాసములవలన నెక్కుడుగౌరవము కలదని తలంపవచ్చును. విద్యార్థు లటులగాక, ఆదర్శమునే ప్రధానముగ నుంచుకొని, దానికొర కై పొంగి పొరలేక స్వగ్రోత్సాహము జూపుట సహజము. అట్టి మాతృభాషాభిమానము విద్యార్థులసభలో కార్యరూపము దాల్చుకుండుట శోచనీయుము. సభ్యులలో విశేషముమంది మదరాసు లో జడివెడి విద్యార్థులుగ నుండిరి. జరిక్షలు సమీపించుటచే ఆంధ్రదేశమధ్యమునుండి విద్యార్థు లధికసంఖ్యలతో రాజాలకబోయిరి. మున్నగు జరిగెడి సభలు, అనుకూలసమయములందు గూడుట భావ్యముగ నుండును. ఇట్టిలోపములు కొన్ని యున్నను, ఆంధ్రదేశమునందలి వివిధభాగముల విద్యార్థులను ఏకవేదికపై కేరి, చప్పును కట్టు కలనో జరిపి, పిలగునపు డెల్లను తమలో చిలిక గలుగకుండ భిన్నాభిప్రాయములను సద్దాని, బుద్ధులయెడ సహనభావము జూపుట ప్రశంసాస్యము. విద్యార్థులు భావికాలమున దేశభాష్యతలను నిర్వహించవలసి వచ్చినపు డి యనుభవము లేంతయేని అక్కరకు వచ్చును. ఆహ్వానసంఘాధ్య

క్షులును, అధ్యక్షులును, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్వాహకవ్యక్తతను చక్కగ నిరూపించి, విద్యార్థుల ధర్మములను తేటపరచిరి.

రాజకీయవిషయములను వశించుట మంచిదే యని, అధ్యక్షు లిరువురును అంగీకరించిరి. కాని, విద్యార్థులు రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుట మంచిది కాదని, అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను. దేశప్రభుత్వము గొందరు తరుచుగ నిలువ హెచ్చరించుట ఆచారమయినది. దీని యావశ్యకత మూత్ర మంతగ బాధపడుట లేదు. విద్యార్థులెవరును రాజకీయ వ్యవహారములలో భాగ్యము కలుగజేసికొనుచున్న నిదర్శన మెక్కడను గానరాదు. వారు రాజకీయోపన్యాసములకు ధారాళముగ బోవుచున్నారనుట మాత్రమువాస్తవము. ఇందువలన నష్టము గలదని, భారతీయులెవరును తలంపజాలరు. విద్యార్థులకు చదువుమీద శ్రద్ధ తగ్గు నని, కొందరు తలంపవచ్చును. ఆపుడపు డొక రాజకీయోపన్యాసమును విడుట వలసి, చదువుమీది శ్రద్ధ తగ్గు ననుట విచారితము. విద్యార్థులు, వినోదముల కిన్నిటికిని వెడలుచునే యుండును. సంఘ, మతసంస్కరణోపన్యాసములకు వెడలుటకు, పాఠశాలాధికారులే వారిని ప్రోత్సహింపరు. అందుచే ఆట్టితర, రాజకీయోపన్యాసముల కెప్పుడో యొకమారు వెడలినంత నూత్రమున, చదువునకు భంగము కలుగజాలదు. ఇదిగాక, కాలేజీ తరగతులలో జడివెడివాడు తప్ప ఇతరవిద్యార్థులు రాజకీయోపన్యాసములకు వెడలుట కిచ్చుగించరు. కాళేజివిద్యార్థులు సామాన్యముగ తమ బాధ్యతలను గ్రహించుస్థితిలోనుండును. ఉపన్యాసములకు వెడలుటలేక, విద్యార్థులు మరి యొక విధముగ, రాజకీయవిషయములలో నెలుల పాల్గొందురో తెలియదు. ఒకవేళ పిలువన, ప్రస్తుత యెట్టి యువదవమునకు తావులేదు.

పూర్వమెల్ల జరిగినను, విద్యార్థులసహాయము లేనిది, నూతనవిశ్వవిద్యాలయలో శాసనసభ కెన్ని కలు మొదలగునవి సులభముగ కొనసాగునాయని యాలోచించవలెను. లక్షలకొలది ప్రాబుర్లలో ప్రభాభము గలిగింది, వారి సమ్మతుల బడయునెంచెడి అధ్యక్షులు ఎండటిసహాయమునో ఆపేక్షించక తక్కును. మంచి చెడుగులను కొంతవడి గ్రహించగల కాలేజి విద్యార్థులెందరి సాయమో తప్పక అక్కరకు వచ్చును. ఆంగ్లదేశమునందు, పార్లమెంటుభల ఎన్నికలకు, కాలేజి విద్యార్థుల సహాయమునై కొనబడుననియు, విద్యార్థిదేశముయే తాములుసహాయకడితి మనియు, రామలింగారెడ్డిగారే వెతుక నొక మారు చెలిపియుండిరి. విద్యార్థులకును, రాజకీయవ్యవహారములకును సంబంధ ముండరాదను సిద్ధాంతము సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టజడిన పిమ్మట, తక్కుక మార్పు జెందవలెను. విద్యార్థులు తమ చదువులకు భంగము కలుగకుండ రాజకీయ విషయములం దెంతవరకు పాల్గొనవచ్చునో, ఆ సరిహద్దులను నిర్ణయించవచ్చును. కాని, విద్యార్థుల నావాతావరణము నందసలే కిరుగనియగూడదనుట, వివేకము గాదు. విద్యార్థిసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు కొన్నితీర్మానములను కావించుట, యంతసమంజసముగ గన్పట్టలేదు. ప్రభుత్వము వారికి మనవిజేయుట కితర సభలనేకములుగలవు. అట్టిసభలకు, విద్యార్థిసభ నొకదానిని జతజేర్చుట అగత్యము కాదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో నిర్మించబడవలెనని, విద్యార్థిసభవారు తీర్మానించిరి. ఆంధ్రవిద్యార్థుల కష్టములు గట్టి

క్కుటకు, ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయ మంత త్వరలో నిర్మితమయిన, నంత లాభకరము.

జాతీయవిద్యను ప్రోత్సహింపవలెనను, ఆంధ్రజాతీయకళాశాల మదనపల్లి కళాశాలల సభించించుచు, వాటి పోషణకొరకు, ధనమును ప్రోదజేయు మని ఆంధ్రయువకుల నీ సభ గోరుటయు భావ్యముగ నున్నది. ఆంధ్రవిద్యార్థుల యువయోగముకొరకై చెన్నపురిలో నాంధ్రవసతి గృహమును నిర్మించవలెనని, సభవారు ప్రజలను కోపించున్నారు. విద్యార్థుల కోర్కెల నాంధ్ర ప్రముఖులు త్వరలో సఫలము గావించుట భావ్యము. సహకారభావమును విద్యార్థులలో వ్యాపింపజేయువలయు నని కోరుట, మిగుల ఉచితముగ నున్నది. స్వదేశపు సరకులనే సాధ్యముగనంతవరకువయోగించుని, కోరినతీర్మానము, తీర్మానములలో కెల్ల ముఖ్యమైనది ఎంచవచ్చును. స్వదేశోద్యమవ్యాపనమునకు, విద్యార్థులు తలపెట్టి నచో, విజయము త్వరలో జేరూను. స్వభాష, స్వీయసాంప్రదాయములపై గూడ, విద్యార్థు లట్టి యభిమానమునే చూపునో, ఆంధ్రదేశము సత్వ రాభివృద్ధి గాంచుననుటకు సందియము లేదు. సభానిర్వహణ మనందలి, కొన్ని లోపములను మే మిదివరకు జూపిన, నది విద్యార్థులను నిరుత్సాహపరచుటకు గాదు. వారిలో దేశభిమానము నింకను గాఢముగ నాలుకొనునెలుల జేయుటయే, మాతలంపు. నేటివిద్యార్థులే, నూతనసహిందా దేశభాష్యతలను మున్నుండు జడుప్రదముగ నిర్వహించవలసి యున్నారు. వారి స్వార్థత్వాగము, దేశభిమానము, కార్యదీక్ష వైనన, దేశపుభావికరణాను మాధారవడియుండును. జాతీయోద్యమపు పునాదులను బలపరచు భారము వారిపైననే నిలిచి యున్నది.

విశేషవ్యయప్రయాస కోర్చి విద్యార్థిసభ జయప్రదముగ ముగియుటకై, శ్రద్ధ వహించిన ఆహ్వానసంఘమువారెంతయు అభినందనీయులు. ఉత్తరసర్కారు లనియు, కత్తమండలము లనియు, కృత్రిమభేదముల నావలకు ద్రోవి సంఘభావముతో మెలగిన, నాంధ్రవిద్యార్థులు ప్రశంసార్హులు. విద్యార్థులు ప్రభుత్వమువారి నెట్టి కోర్కెల సయినను కోరవచ్చును. అందుల కెట్టి అభ్యంతరముండదు. కాని, స్వయంకృషిపై విశేషముగ నాధారపడియుండు మార్గమును, విద్యార్థు లెక్కుడుగ ననుసరించలేని దేశమున కంతకును మార్గదర్శులగుదురు. దేశీయులు, స్వశక్తి విజృంభణమే ప్రజాశయనిజయమునకు మూల మార్గ మని గ్రహించగలుగుదురు. సహకార సంఘములను స్థాపించుటకును, గ్రంథాలయములను నెలకొల్పుటకును, సాంఘికసేవ నొనర్చుటకును, ప్రజలకు నూతన రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములూర్చి బోధించుటకును, దేశభాషావాఙ్మయమును పోషించి పెంపొందించుటకును, బాలభటోద్యమమునకు చేయూత నొసగుటకును, ఇంక ననేకవిధముల దేశసేవజేయుటకు విద్యార్థుల కవకాశము గలదు. ఇందుకొరకై విద్యార్థులు నడుము గట్టుకొనిరేని, విద్యార్థిదేశలో నలవడిన శిక్షణము జీవితరంగమున పోరాడునపుడెంతయేని నక్కరకు వచ్చును ఆంధ్రదేశమునందన్ని శాఖలలోను, నూతనసంచలన ముద్భవించుచున్నది. వివిధసభలు సమావేశమగుచు, ఆంధ్రత్వ సిద్ధికై ప్రయత్నించుచున్నవి. ఇట్టి కడలిక ఊరక బయలుదేరదు. ఆంధ్రదేశము జాతీయజీవితమునందత్తున్నతస్థానమును త్వరలో నాక్రమించు నని, ప్రస్తుతవిశ్వవిద్యాలయ తేటపరచుచున్నది.

కీర్తిశేషులగు ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులవారు.

ఆచార్యులవారు శ్రీహరి నన్ని ధానమును చేరిన దాడిగా వారి విఖ్యాతి కర్మా మగు స్మారక చిహ్నమును నెలకొల్పటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. అందులకు ఆంధ్రదేశీయు లందఱును ముఖ్యముగా ఆంధ్రనాటక సంఘములవారును తోడ్పడవలె నని కోరుచు స్మారకనిధి సంఘము వారు వంపిన విజ్ఞప్తి ఈ నెల 5-వ తేది గురువారము ప్రతికయందు 14-వ పేజీలో ప్రకటించబడెను ఆంధ్రసాదరులును, సాదరీమణులును నాటక సమాజములవారును ఆ విజ్ఞప్తిని బాగుగా తిలకించి కీర్తివంశన తేకుండ తోడ్పడ గల రని నమ్ముచున్నాము. ఈ విషయమున నాటకములను ప్రదర్శించి ఆ ధనమును స్మారకచిహ్న నిధి కొనగటకు ఏ నాటక సమాజమువారు లైన యత్నింతురేని అవసరమైన వారి కెట్లసహాయము కావలసినను చేయుటకు తాము సిద్ధముగా నున్నామని కీర్తిశేషులగు ఆంధ్రనాటక పితామహ ధర్మవరం రామకృష్ణమాచార్యులవారి సోదరులగు గోపాలాచార్యులవారును, వేంకటకృష్ణ మాచార్యులవారును వారి భాగినీయులగు నాటక భావికారదాటి. రాఘవాచార్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు, టి. విశ్వనాథరావుగారును ఆ విజ్ఞప్తియందే స్పష్టపరచియున్నారు. వీ రందఱును నాటకప్రదర్శనమునందారితరైన క్రజ్ఞానిధులని వాసికెక్కినవారు వీరిలో రాఘవాచార్యులవారి యసమానకళాకౌశలమును గూర్చి పెక్కుసారు లీకప్రతికయందు వివరింపబడినది. కీర్తిశేషులగు రామకృష్ణ మాచార్యులవారు బళ్లారి పురమున మొదటితరగతి వ్యాయావాదిగా నుండి పెక్కు నాటకముల నాంధ్రమున వ్రాసిరి. 25-30 ఏండ్లక్రిత మచట సరసవిదినోదినీ సభను స్థాపించి తామా సభ కధ్యక్షులు నుపాధ్యాయులునై యుండుటయేగాక స్వయముగా నల, బ్రాహ్మక, దశరథ ప్రముఖపాత్రములను ధరించి ప్రేక్షకుల ప్రశంస కల్పితము పాత్రులైరి. వారిచే రచించబడిన చిత్రనాటియ నాటకము నాంధ్రదేశమునందెట్టి కుగ్రామవాసులలో నైనగూడ నొకసారి యైన చదువనివారరుదు. ఆ నాటకమును ఎన్నియో నాటక సమాజములవారు పెక్కుసారులు ప్రదర్శించియుండిరి. క్రథయమున నీ కవివరేణ్యుని కీర్తిని దేశమునందంతటను వ్యాపింపజేసిన దీ నాటకరాజ మొక్కటియే. వివాద సారంగధర, పాదుక, చంద్రహాస, క్రమిల, క్రముఖనాటకము లిటీవల ముద్రితము లైనవి. వీ రాంధ్రభాషకును ఆంధ్రనాటక రంగమునకును గొప్ప సేవను చేసియున్నారు. వీరు ఉత్తరసర్కారులోనికి తమ నాటకసమాజముతో వచ్చి యుండిమిచే నచటి వారికి వీరి ప్రావీణ్య మంతగా తెలియ నవకాశము కలుగలేదు గాని ద్రావిడభాషా ప్రాముఖ్యత ప్రబలముగా నున్నతరని, ఉత్తరసర్కారుల ఆంధ్రులు చెన్నపురికి హెచ్చుగా రానికాలమున, చెన్నపురిలో స్థిరపడిన ఆంధ్రులు ఆంధ్రత్వమును ఆంధ్రభాషను మఱవనున్న తరుణమున, ఆచార్యులవారు సాహసించి తమ నాటకసమాజమును చెన్నపురికి గొని వచ్చి ఆంధ్రమున ప్రతిపాలునను పెక్కులు నాటకములను ప్రదర్శించి ఆంధ్రుల వలెనే గాక ద్రవిడులవలన గూడ నత్యధికముగ గౌరవించబడిరి. ఈసరసవిదినోదినీసభయే చెన్నపురిలో నిటీవల వెలసిన అసంఖ్యాకము లగు సభల కన్నిటికిని ఆదర్శమయ్యె నని గూడ చెప్పవచ్చును. ఇట్లు ఆంధ్ర భాషను ఆంధ్రదేశాభిమానమును ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శనమును వికసించజేసిన ఆంధ్ర

కవి శేఖరులగు రామకృష్ణమాచార్యులవారి స్మారక నిధికి ధన సహాయము చేయుట ఆంధ్రులందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యమని హెచ్చరించుచున్నాము.

బియ్యపు కంట్రోలు రద్దగుట
 సివిలసప్లయిల డైరెక్టరుగారిటుల ప్రకటించుచున్నారు.

"1927-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీ నుండియు, చెన్న రాష్ట్రమున (గంజాముజిల్లా దక్క) ఒక జిల్లానుండి వేరొకజిల్లాకు ధాన్యము గాని, బియ్యము గాని రైలుమీద పోవుట కిదివరకు గల కంట్రోలు నిర్బంధము లన్నియు, తొలగించబడును. మద్రాసు రాష్ట్రములో నే ప్రదేశమునుండి యిటు సను, కొచ్చిన్, మైసూరు, మైదరా బాదు, తిరువాన్కూరు సంస్థానములకును, ఇతర రాష్ట్రములకును ధాన్యపు బియ్యపు ఎగుమతులు పూర్వము వలెనే నికముందును నిషేధించబడును."

ఈవార్త, కంట్రోలు నిర్బంధములచే గుండుచున్న వారల కెంతయేని సంతోషము గలిగింపగలదు. ఇకముందు, మద్రాసు రాష్ట్రమునందు వ్యాపారము స్వేచ్ఛగ నడచుటచే ఆహారపదార్థముల ధరలు సరసముగ నుండు ననియు, వర్తకులు ఇచ్చవచ్చిన కొలది ధరలను పెంచకుండు రనియు నమ్ముచున్నాము.

వివిధ సమాచారములు.

అప్పుడుసంధి:— అష్టనతాత్కాలికపు సంధి గడపు 8 నెలలును ముగిసినవి. మరల అష్టనెలలు రాయబారముల సేమియును జరుపలేదు.

ఒక వేడుక:— బాడ్డు గోవిందబానుగారి మనమడగు రాజవిజయ నారాయణ చౌదరి మహోత్సవ సందర్భమున యీ నెల 11-వ తేది బుధవారం సాయంత్రము 6-30 గంటలకు శ్రీమతి పార్వతీవట్టి సంగీతపాట జరుగును.

జేవాంగ జనసభ, ఈవకొండ:— 1920 సం॥ం ఫిబ్రవరి 19 తేది ఆయావ్యవస్థ గురువారము సాయంత్ర 3 ఘంటలకు శ్రీమత యం. కరియప్పగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈసభ జరుప నిశ్చయించినారు.

మైలాపురపు పరిగీతసభ:— 15 ఫిబ్రవరి ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు, విడారం కృష్ణపుగారు మైలాపురపు నందలి గోపాలనాయగారు వన్నియ సంఘపు సతకాలాధవనమున, సంగీతపు కత్తేరి గావించెదరు.

ఆర్యవైశ్యప్రత్యేకసభ:— ఈ సభ యీ నెల 22-వ తేదీని గుంటూరులో జరుగును. సన్మానసంఘమేర్పరపబడెను. శేషకల్పి రామస్వామిగుప్తగారు నాన్యాన సంఘాధ్యక్షుడుగా నియోజింపబడినారు (19-వ తేది) కంఠివార్త వచ్చినది.

ఆరివిసెంటుగారు:— ఈ నెల 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తానగరమున స్వాతంత్ర్య విధానమునకు సమకట్టుటను గూర్చి ఆరివిసెంటుగారు తాతన్యసిందిరి. మొదట నియోజకలకుల మన విషయములను నరిగా బోధింపవలెను. అట్లు చేసినవారు తమకు సమర్థుడగు గలవారినే న్యకంత్తముగ నాలోచించి నియోజిత గౌరవము. మనము చేయదగిన చట్టములు మున్నగు రాజకార్యములను నిర్ధారణ చేయదగును. స్థానికస్వపరిపాలనము, విద్య, వ్యాపకార్య నిర్వాహక కార్య విధానము, ధర్మసంఘము, కార్మిక కానములు చేయబడవలెను. తనివాండు దినమునకు 10 గంటలు మౌక్తమే పనిచేయవలెను. యజమాంకులకు పనిపాత్రకు కలుగు తగవులకు పరిష్కరించుటకు మధ్యవర్తి సంఘము అందవలెనని విసెంటుగారు నడిపిరి.

ఇండియా రాజధాని:— ధరఖండమునకు ప్రధాన స్థానము కొకచోట నిర్ధారణ చేయవలెనని మా. కర్మగా తన పాదించ దలచిన తీర్మానమును దానినిగూర్చిన చందాగారి శతరణమును ముందుగా నననభలో పర్చింపబడును. రాజ్యస్థానమును దీల్చినుండి కలకత్తా నగరమునకు మార్చుట మంజురని కలకత్తాలోని అంగ్లోయిండియా పరిషత్తును జేయవలెనని గూడ వ్రాసినది.

దక్షిణాఫ్రికా విచారణ సంఘము:— ఈసంఘకర్మము నిర్ణయముగా పనిచేయువారు గారు. తక్షణమునే తనివాడును కాదు. వారి కేర్పరతులైన తనినిగూర్చి నేను కంకింపను. దీనిని సాధించుట కింఘమే తనికొరదని నానుతము. స్థిరాస్తిని సంపాదించుటకును వ్యాపారము చేసికొనుటకును నిపుడు గొప్పవివక్త తక్షణమేనరి. నర్ తెంజిమును రాబట్టు ననుగాను దీనిని సాధింపగలరని నేను కలంచెదను. ఆ తరువాత యిండియా వారతనమువారి ప్రయత్నమునై నాధారతదియు నైదని గంధిగారు నడిపిరి

బ్రహ్మసమాజ వివాహము:— బెంగళూరులో క్రొత్తపట్టు ప్రకారము ఈ నెల 7 వ తేదీ కనివారమునాడు టి. జి. బస్కరు. ఐ. సి. ఎస్ గారు మొదటి వివాహమును నమోదుచేసిరి. తరుడు నారాయణ సింగుగారు. వెన్టీయను కాలేజీ హైస్కూలులో నుపాధ్యాయుడు. భర్తపు మొదల్యురు వర్తమునకు చేరిన వికంతువు. ఇది వర్ణాంతర వికంతు ద్వాయము. ఆరవవారిలో నిట్టి సంస్కరణవివాహము లందరు. ఈ వివాహము యీ నెల 15 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరగును. బెంగళూరులో బ్రహ్మసమాజమువారు జరిపిన మొదటి వివాహమిదియే.

మోటారుబండ్ల వాండ్లు:— బొం బాయి మోటారుబండ్ల వాండ్లు 8 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సమావేశమైరి. చాలమంది యాతన్యసిందిరి. లండనులో నున్న సంఘము వంటి సంఘము నేర్పరతులకు నిశ్చయించబడినది. 10 మంది ఉపసంఘముగా నేర్పరతులడిరి. మార్చి నెల 7 వ తేదీని మరల సభజరుగును. ఈలోగా మోటారుబండ్ల యజమానులు ఇచ్చించుట తీర్చివిో నపుడు పనివాండ్లు నమ్మే కట్టబలచిరి. మైలాండు కంపెనీ తనివాండ్లును పోర్టుక్రస్తు తనివాండ్లును తనిలోచేరిరి. ఆర్. ఐ. ఎం. పనివాండ్లు 5000 మందియును దినమునకు నాలుగవారి వంతున హెచ్చుకూలి కంగీకరించి 9 వ తేదీని తనిలో చేరిరి. నెలకు 6 రూపాయల హెచ్చు చేతమున కంగీకరించి పోర్టుక్రస్తు తర్కహాపు తనివాండ్లు తనిలో చేరిరి. ఆల్బాన్ కంపెనీ తనివాండ్లుగూడ టిక్కెట్లను పుచ్చుకొనిరి. 10 వ తేదీని తనిలో చేరెదరు.

కోయంబుత్తూరు హత్య కేసు:— కోయంబుత్తూరు ఫాటోగ్రాఫరు గురుస్వామిపిళ్లె ఎవరో పిలుచుకొనిపోయి చంపినవార్త నిరవరకు తెలిపితిమి. పిమ్మట శవమును బట్టలును కనబడినది. ఒక మోటారుబండిలో రక్తపు దాగులు కనబడినది. ఈ సందర్భమున కోయంబుత్తూరు వాస్తవ్యుడగు ఎన్ ఎస్. నుబ్బారావుగారిని కూమారులో పోలీసు యజన్యకుల భాదరు మున్నేకుగారు అరెస్టుచేసి 7 వ తేదీని కూమారు మేజిస్ట్రేటు ఎదుట పెట్టెను. నుబ్బారావుగారి నిట్లు కట్టుకొనుటకు పోలీసువారి కధికారము లేదుగాన నరినిని జరచివేయవలెను. లేదా జామియ మీద వదలవలెనని కోయంబుత్తూరు న్యాయవాది ఎన్. ఎస్. రామస్వామయ్యంగారు వాదించిరి. నుబ్బారావుగారు చాల ధంకుడు. పలుకుబడి గలవాడు గాన నరినిని జామియ మీద వదలిన సాధును తిరుగడియును కోయంబుత్తూరు పోలీసువారు తంపిన కంఠివార్త ననుసరించి మే వికరిని పట్టుకొంటిమని పోలీసు కలుయునప్పేక్షకు వాదించెను. నుబ్బారావుగారిని జామియమీద వదల మీలేదని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. భాదరు మున్నేకుగారు నుబ్బారావుగారిని మెయిన్ ప్రెయియరులో కోయంబుత్తూరుకు తీసికొని వెల్లిరి.

కొద్ది ప్రమాదము:— కలకత్తా నగరమున 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము విమానము ప్రయాణితుల కెక్కించుకొని నైకి బోయి తిరిగి క్రిందకు దిగుటలో రెండు చిట్టవరకుల నడుమ బడినది. ఒక రెక్కలో నగధాగము విగిసినది. మరి ఎట్టి నష్టమునకులగలేదు. దానిలో కెక్కిన 16 గురు ప్రయాణికులను నురక్షితముగా దిగిరి.

జాతి కవిసుల పంచుత్తు మూలం.

లందఱు, ఫిబ్రవరి 4:— బలవంత ప్రయత్నము వల
నోర్విజ్ఞులు నిరోధముపుడకు నర్పించుకొని 30 వేర్వేల ప్రజే
యను విదేశి యాధిపత్యాచారము నొకరించుచున్న రని రై
తుగారికి తెలిసెను. యాక్రేషియన్లు ఒడిస్సా నాగమింతమున
మాట యబద్ధముని ఇష్టము నున్న మైనది. కాని రెడ్లుబాదా
పేరగలుగుట చాలా అసాయవేరముగ నుండుననుటకు నంతవ
చులేదు. వూడినోస్తాకునుండి ఇటీవల తెలియకల్గిన సమాచ
రమునట్టి చూడగా విప్లవకారుల ఆక్రమణములన అం
తరప్రజలు గలుగునట్లున్నది. కొన్ని నైక నందేకవర్తనలు అం
వూడినోస్తాకునకు నర్పించుచున్నవి. కాని నిష్టవకారులనా
కుడకు నోపునట్లు లేదు.

వంజాయి దారుణములు.

అందఱు, ఫిబ్రవరి 4:—ఇండియా ఆఫీసువారు అత్యుత్తమమందలి అధికారుల దారుణ చర్యలను గూర్చి ప్రకటించిన అధికార ప్రకటనను విమర్శించుచు మాంచెస్టరు గార్డియన్లు ప్రతీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—ప్రకటనలలో దయ్యదు సేనాని చర్యలను గాని మౌఖిక చర్యలను గాని ఖండించుటయే కటియాలేదు. ప్రకటనలో ఎక్కడచూచినను కొరడావెట్టులు కొట్టినట్లుండి చాల అసహ్యకరముగ నున్నది. ఇంతకంటెను మరికొంత సంతకం అట్లరి నచటి ప్రజలనుండి తీయవలెను. ఇవలను దయ్యదుగారి వివేకచక్ర కావ్యరసమువలెటి సమాధానమును గన్పించదు. దానివలన ఒక్కసంవత్సరమునకు గలగ కమానది. సంవత్సరము సామాన్యమైనదేమైనను చాలాభాగం మైనదిగనుండును. “హిందూ దేశమందలి (ప్రిటిమిట) పాలన ఇట్లున్నది! ఇదియును పుట్టి పద్ధతియాలే ప్రహ్వ విధానమునకు లింపని ఇంగ్లండు పద్ధతియే పంజాబు క్రూరులవలన నులభముగ తెలియగలదు.

సోవియట్లు రష్యా ఎస్టానియాలు.

అందఱు, ఫిబ్రవరి 4:—సోవియట్లు రష్యా ఎస్టానియా లకు జరిగిన సంధివరకుల ప్రకారము రష్యావారు ఎస్టానియావారికి 150 లక్షల సావరములను పంపిరి. ఎస్టానియావారు మాస్కోవరకుల రష్యాను వేసికొనుటకు రష్యా వారొప్పుకొనిరి.

వెసిడెంటు విల్సనుగారి శరీరస్థితి

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 4:—అధికారిత్వము ప్రకటించిరి:—కొలది దినముల క్రిందట వెసిడెంటు విల్సనుగారికి జలంబు చేసిరి. ఇట్లు సుఖముగా జీవించుచున్నట్లుగా అప్పట్లో నవీనుల తప్పిపోయెను. మొదటిరోగము చాలవరకు తగ్గిన ఇతరుల సహాయమున సుఖముగా జీవించుచున్నట్లుగా తెలుసుకొనగలుగుచున్నాము.

బోల్షివిక్కు కావటము.

తమ వివక్షత తొలగినదని రష్యాదేశమునందలి బోల్షివిక్కులు తెలిసికొనినంతనే అంతరంగము వారు చేయుచున్న కటకమేమనగా పరిశ్రమించి నిజస్వరూపమును వెల్లడించెను. శక్తిస్వారంభమునకు ప్రయత్నించుచున్నా మను కలంబులు వదలిపోయినవి. ఎట్టి స్వాతంత్ర్య దేశమునూడ నహింసలకు సంకటి కాంత్య విధానమును కార్మికుల విమర్శమున నేర్చుకుంటున్న బోల్షివిక్కు నాయకు లిప్పుడు నిశ్చయించిరి. దేశమునందలి ప్రజలందరినీ చంపవలయునని వీరి చేయించుటకు ప్రత్యేక సంఘ మేర్పరు పుడినదని దొరతనము వారు ప్రకటించినది. వాయుదారుల వలన తెలియుచున్నది. పనివారిద్రవ తిండి గుడ్డ జను యిచ్చు బడును. వారిచేత కఠినముగా పూర్తిగా పనిచేయువలయును. నమ్మకట్టినవారిని దారుణముగ శిక్షించెదరు. పనిచేయకుండ తప్పించుకొన వారువారిని సోమరులను ముఖ్యముగా కనిపెట్టెదరు. ఇతరదారులను ఎన్నిటికిని మైకొన నచరికవలయుగలవలయునని చేయుచున్నది. ఆయామండలము, ప్రజలచటి యినుగులమందు తొలగించవలెనని లేనిపో వారిని కఠినముగా దెడరు. ఈ ప్రత్యక్షముల జిల్లాసోవియటు సంఘములను జెంట్లను అరులు జరుపకున్నవారిని వెంటనే అరెస్టు చేసికొని వ్యాధిస్థానమున విచారణచేసి శిక్షించెదరు. యింపబడిన పనుల నెవరైన చేయింపవో వారిని గూడ అగా శిక్షించెదరు. ఈ ప్రత్యక్షములను కార్యని రులును నైకోద్యోగులను ప్రజల కందరికిని నుపలెను. అట్లు తెలుపనివారికి కఠినశిక్ష అజ్ఞాతమున సంఘాధ్యక్షుడు జోర్జ్ వాన సెన్సియమును సంకటములు చేసిరి. బోల్షివిక్కుల కట్టుబెట్టుట బెయిలీ గారు రష్యానుండి అరెటు చాల ప్రయత్నము పోయెను. టెంక్రింద నుద్యోగిగా చేరి తామకం ద్రిటిమి ఏవెట్లకు వెతుకుట లేదును మరికొందరును తురుష్కులైన బోల్షివిక్కుల వారితో పు సరి గాని వారు తప్పించుకొనిరి.

నెల్లూరు

కాల మానము

నెల్లూరు, ఫిబ్రవరి 5:— ఎందఱు కొంచెము కొంచెముగ, కాస్తయగు చున్నది. రాత్రులందు చలిభాగం తగు చున్నది.

వెంకటగిరి రాజాగారి స్కూలు

వెంకటగిరి రాజాగారి స్కూలులు రెండవతరగతి కళాశాలకు మార్చెదరని వదంతిగ నుండెను. అవివేకమును గురించి ఇతర డెప్టీ ప్రెజిడెంట్లు జరిగిన రెండింటి. పాఠశాల విద్యార్థులు కొందరు తమకు ప్రత్యేక వసతిగృహమును ఏర్పరుపవలసినదని పాఠశాల కమిటీవారు ఒక అభ్యర్థనమును పంపుకొనగ అవివేకమును గురించి ఇంతరంగ విమర్శ యించలేదు. అది అటు అందగ, వెంకటగిరి రాజాగారి స్కూలులో చదువుచున్నామని, ఆ పాఠశాలలోని యుపాధ్యాయులుగాని నాటక నమాజములలో నభ్యుదయ చేరగూడదని యొక తీర్మానము పాఠశాల కమిటీలో ప్రవేశపెట్టబడిన దనియు తుద కా తీర్మానము ఒకటి పోయినదనియు తెలియచున్నది. పాఠశాల విద్యార్థులు నాటక నమాజములలో పాల్గొని విద్యార్థులను నాటక నమాజములలో నభ్యుదయ చేరగూడదని కానించుట ఆ పాఠశాలకు స్వేచ్ఛకు భంగకరము. ఇట్టి నియమము నాగరక దేశముల దెచ్చుటకు లేదు. ఇట్టి తీర్మానములకు ఇక మిదలైనను పాఠశాల కమిటీలో ప్రవేశపెట్టవలసిన ప్రార్థించుచున్నాను.

అయ్యల వైద్యుల ధౌత్యము.

కలకత్తా సోదరలచే నెల్లూరు వట్టణమున నెలకొల్పబడి యుండు అయ్యల వైద్య ధౌత్యమును అభివృద్ధి పొందుచున్నదిగాని, శ్రీ పురమోక్షమరపుగారు మాత్రము ఈ ధౌత్యముల విడిచినందుల కెల్లరికి చింతగా నున్నది. పురమోక్షమరపుగారు నరకపూర్వములు. నిధిగర్హులు. మాస్త్రవాదీకలవారు. వీరు ఈ ధౌత్యములను పని మానకొనటచేత జతులతో కొంత కొరతగ నున్నదని చెప్పక కప్పదు.

మేక ముసేను కేసు.

మేక ముసేను కేసును మాత్రము విచారించుటకై పురమోక్ష అరమానముల క్రిందట ప్రత్యేక జడ్జికోర్టును స్థాపించిరి. జడ్జిగారు విచారించి ముద్రయును నిర్దోషులని మేక ముసేనుతోహద అందరిని విడుదల చేసిరి. ముద్రయులనిద మేక నేరమును మోపుచు ముద్రయులను చురల అదిగమే పోలీసు వారు అరెస్టు చేసిరి.

విజయనగరం

మునిసిపల్ సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక

విజయనగరం, ఫిబ్రవరి 5:— విజయ నగరములో ఈ యెన్నిక ముందువారము జరుగనున్నది. వీనికి అభ్యర్థులుగా కె. వారాయణమూర్తి, క. వీరభద్రస్వామి, మం. నారాయణ రాయణ, వై. సత్యానంద్యూ వాయుడు గార్లు నిలిచియున్నారు. ఇందులో మొదటివారి నియమిత కాలము మొన్ననే పూర్తియై నది. వీరి అభ్యర్థక కాలము వట్టణములో ఎక్కడ ఉపయోగమగునను జరుగలేదు. మునిసిపల్ సెలెండరీ స్కూలు భవన నిర్మాణమును గమనించిన, వీరు మానవక్రద్ధ గోచరమగును. ఈ విషయములన్నిటిని వీరి వోటులు, కాన్సిలర్లకు మహాజయపించి వారిని తిరిగి ఎన్నుకొనగూడదనగోరియున్నారు. క. వీరభద్రస్వామిగారు విద్యావంతులు, వ యి య్యులు, దానవంతు. పట్టణములో వీరి క యి యి భి మా న మెత్తును. వీరిని ఎన్నుకొనిన పురము వాగునగును. మం. నారాయణ వారాయణగారు వకీలు. ఆంధ్రోద్యమ ప్రతిస్థాపకులలో నొకరు. వీరై ననునదియే వట్టణమునకు లాభకారిగా నుండును. కావున విజ్ఞానవంతులగు కాన్సిలర్లు వీరితో నొకరిని ఎన్నుకొని వట్టణమునకు లాభము చేయుదురు గాక!

శ్వ సంఘము.

ఈ పురమందున్న ‘శ్వ సంఘము’ చేయవలసిన లింకించి వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులుగారు తమగ్రంథములన్నిటినిచ్చి యున్నారు. ప్రస్తుతి ఆచంట రక్తిణమ్మ గారు విజ్ఞానమండలి గ్రంథములను కొంతభవనము ఇచ్చెదమని వాగ్దానము చేసియున్నారు.—కళా వేంకటరావు.

14-వ గోదావరి మండలసభ:—చెలికాని లచ్చారావు గారు ఆచార్య సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి చునది.— కంగడేయము నూతన కానన సభామండలియును నిర్మింప మాహించి ప్రయత్నములు సలుపుచున్నట్లు వార్తలు వినుచున్నాము. మద్రాసు కానన సభాసభ్యులందుకు పూనుకొనుచున్నామో. ఆంధ్రము ప్రత్యేక రాష్ట్రమును కాంఛించుచున్నాడు. ఇందులకు ఒక్కకొనిన అధికభవనమునకు కారణమగును. ఎట్లయినను తమ కొక భవనము కావలయును. ఇప్పుడెట్టి మోచనమున్న ఆనవనరము కాన ఆట్టియాకట ఎడమియాక యుండుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.—యం. వి. యస్. భూమనం, జంపని.

పురనిర్మాణ సంఘము:— లాహోరు అత్యుత్తమ నగరములకు పురనిర్మాణ సంఘము నేర్పరుచుటకు వంజాయి పారిశుధ్యసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. అభ్యర్థునికి నెలకు 3000 రూపాయలను యింజనీరు 2300 ను జీతము. ప్రతి వట్టణమునకును రెండు సంఘములు అందును. ఒక్కొక్క సంఘమున కొక అభ్యర్థుని ముగ్గురు సభ్యులను దొరకనమువారు నియమించెదరు. మ్యూనిసిపలు చెయ్యవలయు మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు నియోజించిన యిద్దరు సభ్యులనుగూడ నా సంఘమున సభ్యులుగా ఉండును.

కన్యకా పరమేశ్వరి ఆర్యవైకృత్య అన్న దాన సమాజము, కాశీక్షేత్రము:— కాశీక్షేత్రమునకు యాత్రకొరకు విచ్చేయు వైకృత్యసోదరులకు విశ్రాంతికొరకు సుయోగ వసతిగృహము లేమిదే ఏకద్విషయమును గురించి చుచ్చటించుటకు 12-2-20 సాయంకాలము 8 గంటలకు పొద్దుటూరు కన్యకాపరమేశ్వరి ఆలయములో సభ జరుగును. కాశీక్షేత్రమునండి వచ్చిన నమాజపు నెక్కిరి దాచేపల్లి రామబ్రహ్మంగారు ప్రసంగించెదరు— కొప్పురపు నుల్లన్నగారు అగ్రాసభాధికర్యమును వహించెదరు.

శ్రీశైల మహాక్షేత్రము.

ఆంధ్రమహాజనులకు విన్నవము.

శ్రీ శైలక్షేత్రము భరతఖండమునందు గలపుణ్యస్థలములందు నున్నదైవ మహాస్థలము. కాని దేవాలయముల జీర్ణములై యాత్రికులకు మార్గమునందును శ్రీశైలక్షేత్రమునందును నీటివసతియును స్థలవసతియును లేకను యాత్రికులు కష్టపడుచున్నార. దేవాలయములకు వాగుచేయుటకు యాత్రికులకు సౌకర్యమును గలగజేయుటకును చాగంటి వీరమల్లి కార్డునలింగము అయ్యవార్లుగారు శ్రీశైలనివాసమును గైకొని వనికే నుచున్నారు. శ్రీ శైలరాత్రికృత్ సమయము నందును వసంత సరాక్రమలందును మల్లికార్జునలింగం అయ్యవార్లుగారు యాత్రికుల కన్న దానమును జేయుచు మహాశక్తకారమును జేయుచున్నారు. శివభక్తవరాయణులను ఖాళీకార పరాయణులను దేవాలయములకు గాని శక్రములకు గాని అన్నదానమునకుగాని భవనసాయమును జేసి పుణ్యము వార్జించి మల్లికార్జున లింగముగారి ప్రయత్నములను సఫలము చేయుదురు గారి. శ్రీశైలక్షేత్రమునకు సంబంధించిన విషయములను గలగిన గోదావరును భవనసాయము చేయవలసినవారును నీక్రింది విషయములలో నొకవోటి! వ్రాసిన విషయములు వివరముగ వెలువరును.

1. చాగంటి వీరమల్లి కార్డునలింగము అయ్యవారు, శ్రీశైలము ఆర్యమారు పోర్టు, నందికొట్కూరుకాలూకా కర్నూలు జిల్లా
2. కా. నాగేశ్వరరావు, 7 రెండు నెట్టిపిడి, మద్రాసు

INFLUENCE.

That almost magical word! What things it suggests! What assured success is to him who possesses the art!

Influence over others, commanding personality, success in Life, Riches and Fame. All these are within your grasp, if you will only write to-day for a free booklet to, The Institute of Mental Training, Newara Eliya, Ceylon. (2073)

గుంటూరు జిల్లా, పేరేచర్ల:—మేము మా గ్రామములో మారనముగా ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించితిమి. ఇది 14వ తారీఖున మా గ్రామములో మూల్యుని రామలింగేశ్వరరావు వంతులగారు మా గ్రంథాలయము తరపున (1) విద్యనుగరించి (2) దానివలన ఉపయోగములు, (3) లాభము. ఈ మాటలని గురించి ఉపన్యసించినారు—గడ్డి సరిసింహం.

కొత్తరపు సోదరకవులు:—వీరు నెల్లూరు కట్టణమున, ఓలేటి తంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి గృహమందలి వివాహమునాగి వీర సందర్భములో యొక కథను గావించిరి. వారియ వ్యాఖ్యాన సంఘమువారి కోరికని భీష్ముజయంత్యుత్సవమున భీష్ము చరిత్రమును ప్రకటించిరి. 7-2-20 తేదీన యొక అవధానసభను పురమండలమున గావించిరి.

తెలిగొప్పు కాళి:—తెలిగొప్పుకాళిలోని జనరణ సర్వీసులోని సర్వీసు యంత్రాగముల యంత్రాగముల చీకములు యిందొకటి మున్నగు వానిని హెచ్చించుటకు గూర్చి ఆలోచించి తెలుపుటకు యిందొకటి దొరతనమువారు తంట నే యొక సంఘము నేర్పరచిరి ఇది 25-4 తేదీన ప్రకటించబడినది. హెచ్. హెచ్.బి.బి.గా రద్దయిరి. ఈ సంఘమునందు ఆరుగురు సభ్యులు గలరు. వారిలో యిద్దరు భారతీయులు.

నాటక ప్రయోగము:—కవిసార్వభౌముడగు శవీర్రాజు వామరగారిచే నూతనముగా “అపరీతన్” అను నాటకముకట్టించిరి. ఆ క్రమమునకు అచ్చుత్తి చదివినది. నాటకము 60 నూతన పాటలతో నిండియున్నది. దానిని ఈ ఆగ్రమమునకు విద్యార్థులకును బీచ్లకును వామరగారే న్యాయముగా నేర్పుచున్నారు. వామరగారి పాత్రులనుగొనినారు. కొద్దికొద్దిగా ఆ నాటకమున కలకత్తాలో ప్రదర్శించుటకై నమస్త ఆ గౌరవములు చేయబడుచున్నవి.

విజ్ఞప్తి:—గుంటూరు జిల్లా, రాజ్ గుంటురు, ఇంక గల్ల గ్రామమున “ఆంధ్రవాణిగ్రంథాలయ” మున రాక్షస సంవత్సరమునందు 400 పోత్తములతో ప్రెస్కోల్చి ఇప్పటికి గుమారు 1,000 గ్రంథముల సమకూర్చుకొనితిమి. గ్రంథాలయమునకు భవనవిరామము మొనర్చుచుంటి కొంతకాలము కొని యుంటిమి. గృహవిరామము మొనర్చుటకు కార్యదర్శులు సామిక్యగ్రామములయందు భవనమునకయి సంచార మొనర్చుచున్నవారు—కార్యవిరామమునకు సంతకము.

తెలుగు తాలూకా బోర్డు:—ఈ తాలూకా బోర్డులోని పురాధ్యాయులకు యీ బోర్డు పెట్టికలి అయిదు యీ రోజునకు చీకములు సుకములుగ అంది యుండలేదు. కలుపుకాలములో మేము చేయు రోజువలన తాలూకా బోర్డు వారు ఆలకించి, జనరణ సెలలోనే (చీకముల చీకములు) ముట్టముల చేసినారు. తాలూకా బోర్డువారికి గన్నవరం రేంజి పురాధ్యాయులకు కండనములు. వారు పురాధ్యాయుల కప్పములను సర్వదా నివారణ చేయగలరులకు ప్రార్థింతులు.

చతుర్థ రెడ్డి మహాసభ:—81-1-20 తేదీన నెల్లూరుపుర మండలమున చతుర్థ రెడ్డి మహాసభన రాత్రి 9 గంటలకు సంఘసమావేశము బోడి రెడ్డి రంగా రెడ్డిగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగెను. ఆహ్వానసంఘసమావేశము ఈసల 15 తేదీన జరుగును. 1920 మార్చి 7-8-9 తేదీలలో రెడ్డి మహాసభన నెల్లూరు పురమండలమున సమావేశమగునట్లు తీర్మానింపబడినది. (తెలిగొప్పు యము రూ. 80-00 లు. ఆహ్వానసంఘసభ్యుని రుసుము 10-00 లకు తక్కువ లేకుండ నుండవలయునని తీర్మానింపబడినది.—నయ్య కృతార్థుడని.

అకాలమరణము:—కృష్ణా జిల్లా తిరుపాతలూకా రెడ్డిగూడెము రాజగోపాలగ్రంథాలయ ప్రాధాన కర్తలలో మొదట నిశ్చలైరాగ్యులగునను అప్పుడు పురమత్త మనస్తాన గారు వారము రోజుల క్రిందకు శుద్ధిస్తుతరని వినుటకు చాల ఇంటిలనున్నాము. ఏరు భాండాగారాభివృద్ధికి రకు పరితయో పాటుచున్నాము. వీరికి పురాణమున్న అమిత ప్రేమకైక క్తి గుప్తవాసము విశ్రాంతములు. వీరిననుసరించే జేసాము చాతించిన వీరియొక్క కాంతి కలుగుగాక! దుఃఖ సమాధ్రములో ముగియింపు వీరి తరించుటకు మానాడు భూతిని తెలుపుచున్నాము.—ఒక విశేషము.

నాగిచర్ల:—మహాత్మా గాంధీగారి జీవచరిత్ర మరియు లేఖలు, సంభాషణలు యీ విషయమున యిందు మార్కెట్ యనువారు గ్రంథమును కర్నూటకావలో ప్రయ రించియున్నారు. అందు మహాత్ముని జీవితము 1918 నాక వరకు వ్రాయబడినది. అంతవరకు తెలుగు బ్రాహ్మణీయచరిత్ర నాము. విజీనరీ, రాజెలుబిల్లు పంజాబు గడలికలు ఇందొమ్మి టిలి 1919 సం. రపు జేయ మహాసభన వి.లోని మహా త్మునిచరిత్రల దొపు వ్యాసములు కరవ్రములు గ్రంథములు గలవారలు ఈ క్రింది విషయములు బంపి గ్రంథప్రాచుర్యము నకు ప్రోత్సహించ (ప్రార్థింతులు—వి. బుద్ధప్ప రాయదర్శం బద్దూరి. డి.

గుంటూరు జిల్లా రాజ్ గుంటురు, యేదుబాడు అగ్ర మారములో స్థాపించబడిన శ్రీ కరవ్రతి గ్రంథాలయమునకు కొందరు మహాకవులు ముప్పది మూడు రూపాయలు ధ్యముగా నొసంగిరి. ఈ గ్రంథాలయముతరపున వైట్ మూలు ఒకటి స్థాపించి ధర్మార్థముగా విద్యచెప్పుచున్నాడు. 20 మంది విద్యార్థులు చువుకొనుచున్నారు. 29-1-1920 తారీ ఖున గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవసభ సమకూర్చబడినది. రాత్రి భోజనానంతరం అంబటిపూడి అంబటియశాస్త్రిగారు కవ్య భామావలీరి అటు వారి భావాలపైతము జేసిరి అంబటి పూడి పెదవెంకటేశ్వరుగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురిం చి యుపన్యసించిరి.—ఒక విశేషము.

గర్భాశయ రోగినివారికి:—శ్రీలక్ష్మ గుంటురుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెల బా గారు, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభాసనీనక రక్షనీనక, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధి అను వదుర్చును.

వెదబుడ్డి రు. 80-00. చిన్నది రు. 1-10-00

రక్తస్పంది ప్రావళము:—ఇది రక్తసీనక, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి కరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెదబుడ్డి రు. 80-00. చిన్నది రు. 1-10-00.

బిర నివారింపి ఒడ్డి 1-కి రూ. 1-80
కేసరికుటిరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
88, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసుకోడ్డు, ఎగుంబూరు, మద్రాస్
168
రాం:— 2, బందగు వీధి, మద్రాసు.

తామర తైలము
తామర, తీట, గజ్జి, మంచినందు.
తట్టి 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-12. 100-కి రూ. 25.
విశేష:—పురుగుల బంపి చెడిపోయిన చిరమునుకు మంచి ప్రితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు జేయ నుటిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్యములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల బంపు మందును వాడవలయును. 3. పురు గు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
అమృతాంజనము డిహా - బొంబాయి, మద్రాసు.

విలేఖకులకు సూచన
ఆంధ్రదేశమున భాస్యపు కంట్రోలు రద్దగుటచే కంట్రోలు వలన గలిగెడు ఇబ్బందుల గూర్చి, ఉపవిలేఖకులు వ్రాసి కంపెనీ వ్యాసము లికమీద ప్రకటించబడవు. సంచాదకుడు.

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.	
మొదటి సంచిక కల ప్రతి 1-కి	1-0-0
రెండవ ,, ,,	2-0-0
మూడవ ,, ,,	1-0-0
ఇందు విశేష మహాసంగ్రహ చరిత్రము విశేషము.	
ఏడవ సంచిక కల చిత్ర 1-కి	1-0-0
ఎనిమిదవ ,, ,,	1-0-0
తొమ్మిదవ ,, ,,	1-0-0
బదియవ ,, ,,	2-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
పోస్టుకాక్సు 213 మద్రాసు
(Uncorrected).

Mahsuds Lashkar Disappeared.
Peace Proposals.
DELHI, February 9.
A communique dated 9th February says:—Mahsuds Lashkar hitherto opposing the advance of Derajat Column has practically dispersed. On the 6th instant the column advanced to Plozsa Raghza one mile from Diva Foi meeting with no opposition. The camp was heavily sniped for about 20 minutes on the 7th evening. Weather continues cold and unsettled. A letter was sent in by Manzai section on the 9th instant asking for peace and promising to use their influence to win over other Mahsud sections.

The Southern Kamma Conference.
Zemindar of Sevalpatti, Pesides.
Koilpati, February 10,
Upwards of 3000 members of the Kamma Community attended the Dakshina Kamma Conference which opened here yesterday afternoon. Being the first gathering of its kind among the Kammas of the southern district the conference evoked considerable interest. Proceedings were in the vernacular. Shortly after 2 p.m. the Zemindar of Sevalpatti the Presidelect of the Conference arrived at the Chattram premises large pandal bearing suitable inscriptions was put up and was welcomed by the reception Committee and conducted to the dais. The Zamindar of Kuruvikulam, President of the Reception Committee delivered an address in Tamil welcoming the President and delegates in the course of which he referred to the present backward condition of the community, Agriculture is the chief industry of the community and the speaker advised them to adopt scientific methods of agriculture. They need not, he said, for the present trouble themselves about political privileges. They will come to them in good time when they advance in education. The Zamindar of Elacaraswerad (?) the next speaker delivered an eloquent address in Telugu detailing the history of the Kammas who were once a warrior race during the time of the Emperor Krishna Desa, Raja of Vijianagar, but they subsequently beat their swords into plough shares. He exhorted his community not to fritter away money in needless litigation. They had as their president a gentlemen of culture and high standing who will guide their deliberations with tact and ability. The president-elect having been profusely garlanded was conducted to the chair amidst applause: He then delivered the presidential address. He said that there are fewer communities in large numbers in this presidency that contain proportionately smaller number of poor than the Kamma. He dwelt on the Kshatriya origin of the community and the heroic deeds of Kammas in days gone by. He added:—If what he (Kamma) contributes to the public exchequer directly or or indirectly is to be taken into account he is politically more important than his numerical strength and he as a community has practically little voice in questions affecting him as instance the levy of local cesses and the administration of funds which was entirely due to his apathy. He recommen the institution of caste panchayats in villages where r panchayets did not work properly for sttlement of disputes and of scholarships for study of te sciences for the improvement and better use of agric products.
The presidential the confrence passed a loyalty r expressing deep gratitude for the Kings proclama resolution of thanks to the Madrhs Government for a member of their community for I.C.S., subject committee having been appointed the adjourned to this morning.

Rajamangalpur Temp
Owner Arrested Under De
CALCUTTA
While searching a temple at Rajamangalpur an Excise sub-inspector recovered a pisto quantity of gan power, some cartridges owner of the temple has been arrested.
Two Bengales and four Peshwar Serampore on a charge of preparing The accused were arrested under a " excursion to commit the dacoity w revolvers, nineteen crackers, some f other weapons. Several witness case is proceeding.

World News.

(Reuter's Agency.)

General Townshend. "Truth's" Statement.

LONDON, January 29.

The following is fuller account of the statement made by *Truth* against General Townshend, in answer to which the defender of Kut states that the Commander-in-Chief in Mesopotamia ordered him not to cut his way out which, moreover, it was impossible to do.—

Truth says:—There is a unanimous agreement among responsible officers of the General Staff that he ought to have made an attempt to cut his way out of Kut on the 9th March when General Aylmer's relieving force reached Dajilah Redoubt within easy artillery range of the beleaguered garrison.

General Townshend himself, *Truth* adds, excused his inaction on the grounds that his troops were weakened by short rations, floods stood in his way, and he did not like to leave his wounded behind. But these reasons are not considered to justify his passive attitude. The garrison was on short rations, but there was plenty of fight left in the men who kept the flag flying forty-nine days after General Aylmer withdrew from Dajilah.

The floods did not prevent General Aylmer reaching the Redoubt. No Commander likes to abandon the wounded but it has often to be done in war. There was no reason to think the Turkish Commander, Khalif Pasha, would not respect the Geneva Convention. As a matter of fact after the surrender, Khalif sent the wounded down into the British lines.

General Townshend could not have joined hands with General Aylmer without heavy casualties, but it would have been better to have died fighting than by slow starvation in captivity. Out of 11,000 men who eventually surrendered, 7,000 were starved to death in Anatolia.—*Pioneer's*.

Labour and Cabinet. A Significant Meeting.

LONDON, February 4.

Mr. J. H. Thomas and Mr. Stuart Bunting were the Labourites present at the Treasury meeting with regard to exchanges. It is considered significant that this was the first occasion on which Labourites have been called in to consult with Government experts on questions of high finance, and their presence lends support to the suggestion that one of the directions in which a remedy is sought for the falling exchange is in increased production.

German War Criminals. Meaning of Delegates' Resignation.

LONDON, February 4.

PARIS.—A reply to Baron von Lersner's note has been drafted and will be approved by the Council of Ambassadors this evening. It is understood that the British *Charged Affaires* in Berlin will be instructed to present the note and list direct to the German Government, while best informed circles consider that Baron von Lersner's action in resigning is entirely personal. It appears highly probable that von Lersner, prior to the receipt of the Allied den and consulted Berlin with regard to the attitude he should adopt. Some French circles opine that Germany is making the question a test of strength and grave importance is attached to the incident.

A Woman Accused.

A message to the *Daily Mail* says that at least one woman is in the Allies' book of war criminals, namely, Elsie Schremer, who is arraigned by the French for the cruel treatment of French women prisoners.

Czecho-Slovak Troops from Siberia.

LONDON, February 4.

PRAGUE.—The first Czecho-Slovak regiment from Siberia has arrived and was given an enthusiastic reception.

U. S. and Peace Treaty. Early Ratification Probable.

LONDON, February 4.

PARIS.—The New York correspondent of the *Times* says the publication of Viscount Grey's letter has radically altered the situation in the Senate and there is now every prospect of a speedy ratification of the Peace Treaty.

Von Lersner.

LONDON, February 4.

—Von Lersner's refusal to transmit the Allied list to try instructions and his request to retire from office has been immediately accepted.

Further Details.

LONDON, February 4.

—A message from Berlin shows that von Lersner's action, the Allied list of war criminals note has reached the Foreign Office and will be considered on February 5th. The Cabinet was considered last night.

The Ex-Kaiser.

Government's Intention.

LONDON, February 4.

Sir Auckland Geddes said that Government's intention was to put the Kaiser out of Holland and put him on a ship which was allotted to him would be the basis of international law. He said that she intended to provide him with her territory, then we could not live in Dutch territory we have to put him on some island.

Soviets for India. Trotsky's "Offensive" Planned for March.

LONDON, January 30.

A telegram received in Paris from Helsingfors says that the Bolsheviks are showing great activity in promoting revolution in India. A great conference has been held at Samara attended by leading Russian Bolsheviks and Indian refugees who throughout the war were busy in Berlin and Stockholm preparing for trouble after the war. The revolutionary idea is to establish Soviets in India but at the Samara meeting it was also decided to undertake an offensive against India in March. The Commissary for Oriental Affairs declared that this operation was included in Trotsky's military plans.

The *Globe's* military correspondent commenting on this message, minimises the importance of the external threat, pointing out that holding the exit from the mountain passes, with good communications and all the resources of India behind us we should have been to a good condition to oppose the Russian Empire's forces concentrated on the Afghan frontier, also having good communications behind fit and large reserve stores along its lines of advance. Russia to-day is not in that position and we are not likely to allow her to consolidate herself in Central Asia unchecked. India's real dangers are from within. Bolshevik agents, are undoubtedly fomenting the unrest due to the war and spreading Bolshevik propaganda of a virulent type. A further source of danger is the youth and inexperience of our army in India, but it is learning its lesson on the North-West Frontier, the best of all practical schools.—*Pioneer's*.

Bolshevik Activities.

LONDON, February 4.

ARCHANGEL.—A wireless from Odessa dated 4th reports a recent great victory for Volunteer army. The Red cavalry which is Bolshevik corps de lite after the capture of Rostoff and Novotcherkashi, attempted to force the passage of Don but was thrown back in confusion losing sixty guns 150 machine guns and eight thousand men. In another sector of Denikins's front the Reds have lost thirteen guns and 1500 men.

Britain's Claim.

LONDON, February 4.

PARIS.—According to the *Intransigent* Great Britain is claiming 112 German war criminals.

Raja Sir Hari Singh.

LONDON, February 4.

Raja Sir Hari Singh of Kashmir has left London on a visit to the battlefields in France.

British Museum. Appointment of Trustees.

LONDON, February 4.

Lord Curzon and Mr. Montagu have been elected trustees of the British Museum. The official announcement says that Mr. Montagu has a considerable knowledge of ornithology.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

Pay of Telegraph Staff. Committee Formulated.

DELHI, February 9.

A Press Communique says.—The Government of India announced on the 25th January that they had decided at the request of the Director General of Posts and Telegraphs to appoint immediately a committee to consider the question of pay and the conditions of service of the telegraph staff. The committee has now been constituted as follows:—President—H. Heseltine, Esq., Members—The Hon'ble Mr. Nigel Paton, President, Chamber of Commerce, Bombay, Mr. W. Sutherland, Postmaster General, United Provinces Circle Mr. J. H. Abbot, Jhansi, Mr. H. Barron, Secretary, Indian Telegraph Association, Calcutta, Mr. N. Raghavendra Rao, Deputy Superintendent of Telegraphs, Madras, Secretary—Mr. J. N. Mukherjee Deputy Postmaster General, Telegraphs Traffic, Calcutta. The Government of India endeavoured to secure the services of a member of the commercial community to serve as Chairman and they have been fortunate enough to secure the services of the Hon'ble Mr. Nigel Paton, who however has expressed a wish that he should be appointed as a member of the committee instead of as its chairman. The terms of reference to the committee are to enquire (1) what uniform rates of pay are suitable for (a) general service telegraphs (b) local service telegraphists and (c) women telegraphists on the understanding that men in the general service are liable for duty anywhere in India and Burma and men in the local service are only liable for duty in specified local areas. Women telegraphists will only be employed within the local areas in which they are recruited as in the case of men in the local service. (2) The pay of supervisory staff namely telegraph masters and Deputy Superintendents, both in the traffic engineering and technical branches; (3) On the understanding that uniform rates of pay will be fixed for the above classes of employees in whatever part of India they are stationed is any revision in the present scale of house rent allowances which are granted in lieu of free quarters necessary, especially in the presidency towns or in any other particular localities and ought the house rent allowances to be extended to other classes of employees who are not at present entitled to them. (4) whether any alteration is required in the present scales of free accommodation laid down for different classes of the staff. (5) Whether any revision is necessary in the duty allowances now sanctioned for supervisory and other special work.

The committee will assemble at Delhi on the 16th February.

A Memorial to Governor. Reservation of Seats for Non-Brahmins 'Unjustifiable.'

We are informed that the following memorial has been sent to His Excellency the Governor of Madras —

We, the undersigned, are of opinion that the principle of reservation of seats in favour of non-brahmins, who form the majority in the electorate, is unjustifiable. But with a view to allay a feeling of grievance strongly entertained amongst a section of the non-Brahmin community and with a view to secure the goodwill and co-operation of all communities in working the reforms we agree as a matter of compromise and without prejudice to our rights to place the full case before the arbitrator in the event of the compromise falling through, to a reservation of 50 per cent of the elected seats in the Legislative Assembly in favour of non-brahmins as a maximum and no more:—

Messrs V. C. Sesha Chari, T. M. Krishnaswami Iyer, A. R. Venkatachalam Iyer, P. R. Narasimha Iyer, A. R. Kamam, A. R. Duraiswamy Iyengar, S. Anantarama Iyer, S. V. Rangaswami Iyengar, B. A., M. Subramania Iyer, M. B., C. M., M. R. Sundaram Iyengar, K. C. Krishna Iyer, T. P. Kalyanaraman, P. N. Appaswami, M. S. Krishnaswami, T. L. Venkatarama Iyer, S. Aravamudan, T. G. Ramasami, T. M. Rungaswami Iyer, K. S. Champakesa Iyengar, N. Kunjithapatham, B. Jaganadham, (Absolutely no reservation for any caste or community), V. Raghava Chariar, S. Rangaswami, A. Ramaswami Iyengar, A. P. Narasimha Iyer, A. Krishnaswami Iyer, C. V. Rajagopalachariar, C. R. Rajagopalachariar, (my opinion is that it ought not to be more than 30 per cent.) K. S. Jayaram Iyer, K. S. Desikan, K. S. Sesha Iyengar, A. V. Viswanatha Sastri, E. S. Krishnasami, K. Sankara Sastri, K. V. Venkatakrishnan M. A., B. L., N. Srinivasachari P. Narayana Murthi, T. R. Krishnaswami Iyer, A. S. Viswanatham Iyer M. Subbaraya Iyer, T. Krishnaswami, K. Bashyam, V. C. Rangaswami, C. Sreenivasan, C. A. Seshagiri Sastri, K. Narasimhan, C. G. Sreenivasan, A. Sundaram, B. C. Seshachellai Iyer, M. A., B. L., V. C. Viraraghavan, K. S. Ramachandra Iyer, K. Kumaran, K. Balasubramania Iyer, Mr. Patanjali Sastri, R. Rajagopalan, V. Ganapathy, E. Vinayaka Rao, (I am for a percentage of only 33 1/3 with a reducing scale which will give no reservation 10 years hence). D. P. Parthasarathy, G. V. Anantarama Iyer, T. R. Arunachellam, N. R. Sesha Iyer, P. G. Krishna Iyer, K. R. Narayan Iyer, K. Sankarasubbier, B. K. Narayana Chari, K. Krishnaswami, E. R. Sivaramakrishna Iyer, A. S. Narayana, K. B. Venkatachellai Iyer, R. O. P. Venkataragavachariar, P. N. Sivaramakrishna Iyer, (30 per cent is a fair maximum), T. D. Sreenivasa Chari, Chellappa Iyer, S. Sivasuri, G. S. Balasundaram Iyer, S. Rangachari, A. V. Krishnaswami Iyengar, C. M., Muthuswamy, K. Krishnama Chariar, M. K. Varadachariar, P. A. Baseam, C. R. Srinivasa Iyengar, K. Krishnama Chariar, V. Krishnaswami Iyengar S. Venkatarama Iyer, K. Sreenivasa Iyengar (There is no meaning in reserving 50 per cent. That goes against the very meaning of reservation. 20 per cent is maximum). V. Mahadeva Iyer, (I completely agree with the above view). V. Sreenivasa Chari, S. Swaminadha Iyer, P. S. Chandrasekharan, A. Panchapagesa Iyer, (I am of opinion that the reservation of 50 per cent of the seats is too much. I am for no communal representation as it is not in the best interests of the country. However as a matter of compromise I would suggest a maximum reservation of 30 per cent of seats.) P. Venkatarama Iyer, E. Duraiswamy Iyer, (Not more than 36 per cent should be reserved as it is merely to reserve a substantial number of non-brahmins in the Council that the reservation is asked for.) B. C. Krishnamurthi Iyer, (I recommend 30 per cent only.) V. Balaraman, (Not more than 40 per cent. I object to communal representation. It will only enlarge class schism but as a matter of compromise with our non-brahmin friends), K. S. Venkatarama Iyer) I am of opinion that 36 per cent may be reserved for non-Brahmins even as the Presidency Association has asked for). K. P. Rama Hebbbar, L. M. S. (40 per cent may be given for non-Brahmins) K. S. Srinivasa Rao, (I protest against communal representation of any sort.) K. V. Ramachandra Iyer, T. N. Kalidas, T. C. Vydanatha Iyer, P. Sundaresier, M. Subramiah, A. Vydanatha Iyer, V. V. Krishnaswami, C. Rajam, M. Ramachandran, C. S. Narayanaswami Dikshit, T. V. Koi Rao, B. R. Chakrapani Char, K. B. Vaikuntarama Iyer, V. Rajagopalachariar, K. R. Venkatachellamier, S. Setharama Iyer, K. P. Venkatachellai Iyer, M. Ramaswami, K. V. Sreenivasa Iyer, T. Gopalswami Iyer, V. S. Rangaswami Iyer, C. N. Krishnaswami, V. L. Narasimha Iyer, K. S. Krishna Iyer, R. Elliah, N. V. Subbaraju Iyer, C. Venkatachari, A. R. Sundaram Iyer, K. Narasimhachar, C. Padmanabha Iyengar, (I am for reservation of no seats for any community), T. Narasimha Iyer, P. Narayanaswami Iyer, A. Subramania Iyer, Sreenivasavaradachariar, A. A. Sesha Iyer, L. K. Swaminatha Iyer, A. V. Subramania Iyer, V. Krishnaswami Iyer, A. V. Rajan, A. V. Muthuswami, T. Vasudeva Rao, A. V. Raghavan, K. C. Gopaladesikan, P. R. Srinivasan, K. N. Krishnamurthi Sastri, S. V. Raghavier, R. S. Sreenivasaraghavachari, C. Krishnaswami Iyer, R. Rajagopalan, T. V. Ramachandhan, R. Sethurama Sastri, A. Narayanaswami, K. Ramanatha Iyer, K. Satyanarayana, V. Kumarswami, N. Muthuswami.

Alleged Murder.

Mr. S. S. Subba Rao Arrested.

COONOR, February 8.

Mr. S. S. Subba Rao, of Coimbatore, who was arrested by Mr. Quadir Hussain, Inspector of Police, in connection with the disappearance of Guruswami Pillay, a photographer of Coimbatore, was placed before the Second Class Magistrate yesterday. Mr. N. N. Ramaswami Iyengar of Coimbatore on behalf of Mr. Subba Rao pointed out that the arrest of his client was illegal as there was no order to that effect and that he should be set at liberty and that if the Court were to decline to grant that application he wanted his client to be released on bail. Mr. O. N. Saeille, Sub-Inspector of Police, opposed the application on the ground that the action of the Police was in accordance with a telegram from Coimbatore Police that Mr. Subba Rao was wanted by them under section 302, of alleged murder, that Mr. Subba Rao being both wealthy and influential might tamper with witnesses if he were left on bail and that the Court had no jurisdiction as the cause of action took place at Coimbatore. His Honour passed order declining to grant the application, to see that Subba Rao was not interfered with by the Coimbatore police and that he be produced before the Coimbatore Magistrate. Under the escort of Mr. Quadir Hussain, Inspector, Subba Rao was taken to Coimbatore by the rail train yesterday afternoon.

Leper Mission Conference

Closing Session.

CALCUTTA, February 8.

The Leper Mission Conference assembled again in the Calcutta Town Hall at 10 A.M. on Friday morning for its closing session. The main business of the morning was the consideration of the findings of the Conference. The following findings were unanimously adopted:—That this Conference of Leper Asylum Superintendents assembled in Calcutta unanimously adopts the findings of the special Medical Subcommittee which are as follows—(1) That leprosy is contagious, but slowly, with a long incubation period, through the escape of the causative bacillus in the usual discharge of the majority of cases, which include many early cases, having no outwardly visible ulceration, and to a less extent from open sores. (2) That the disease is not directly hereditary, children being free from actual infection at birth, but they are especially susceptible to contagion from an early age, children as a class being more susceptible than adults. These facts necessitate the earliest possible separation of infants and children from infected leper parents. (3) That in view of the preceding opinions, segregation is the most effective measure for reducing the prevalence of leprosy, and the grave danger to the community of unrestricted association with lepers. (4) The committee therefore unanimously endorse the memorandum regarding the amendment of the Indian Lepers Act of 1915 which has been submitted by the Indian Auxiliary of the Mission to Lepers to the Government of India. (5) The committee recommend that steps should be taken to provide facilities for the training of Medical assistants in the diagnosis and in the treatment of leprosy to enable the best methods to be more generally used in Asylums, and also in hospitals and dispensaries, as the majority of the more amenable earlier cases will for a long time to come be most easily and economically dealt with in the latter institutions. Leper institutions should be provided with facilities for microscopical examinations. (6) That the committee are of the opinion that, in view of the considerable degree of retardation of leprosy, specially of females, and the excessive danger of contagion to the children of lepers which play a great part in maintaining the prevalence of the disease, the separation of the sexes is desirable as far as possible. Wherever this is not found to be practicable married lepers should only be allowed to live together on the express understanding that any children born to them shall be separated from their infected parents at the earliest possible age. The committee also consider that it is especially desirable to separate and to present good prospects of recovery under efficient treatment, to eliminate the risk of the healthy mate becoming infected while the partner is undergoing treatment. (7) That the method of treatment with the salts of fatty acids as recommended by Sir Leonard Rogers has been lately tested by several medical officers and assistants in Leper Asylums throughout India with most favourable results. The treatment showing marked improvement in spite of the fact that most of the cases were advanced and the period of treatment had been comparatively short. More research is needed, however, further to improve the treatment. In view of the international importance of research in connection with leprosy, carried on in India, an application be made to the International Health Commission for a grant towards this work. The following general findings of the Conference were also adopted.

1. The Conference considers that legislation should be primarily concerned with pauper lepers, as these are the greatest menace to public health.
2. That as far as possible segregation should be of a voluntary character as is now carried out in the asylums of the mission to lepers, except as hereinafter recommended in the case of pauper lepers under the Act.
3. That it is our considered opinion that the present type of mission asylums with sympathetic Christian management, affords the best means of effecting a voluntary segregation of lepers.
4. We further consider that where compulsory segregation of large numbers of pauper lepers becomes necessary, this might be brought about by the establishment of suitable settlements for the care of this class of people.
5. That no amendment of the lepers Act in itself, or the establishment of the leper settlements, will be of any real value unless the provisions of the Act are strictly enforced.
6. That in the case of voluntary institutions now notified under the Act, the provision of detention wards is not desirable.
7. That this Conference reaffirms the principle that segregation of the sexes should be maintained in all mission asylums except under exceptional circumstance and that the marriage of lepers in mission asylum is not desirable.
8. The Conference recommends that great care be observed in the selection of sites for new asylums and in the arrangements for water supply and drainage and that where necessary expert advice should be obtained, also that it is desirable and economical to erect buildings of substantial construction and of an approved type according to local requirements.
9. In conclusion, it is the opinion of the Conference that the disease of leprosy could be stamped out in India if all lepers were segregated, but as this does not appear to be practicable at this time, it strongly urges that the first step to be taken in this direction is the segregation of all pauper lepers.

South African Commission.

Mr. Gandhi Interviewed.

LAHORE, February 9.

With reference to the personnel and terms of reference of the South African Commission, Mr. Gandhi interviewed said—The commission is neither strong nor impartial and so far as the terms of reference are concerned I am not disposed to quarrel with them and I would have, if it was possible, asked the commission altogether and obtained relief from the land and trading by other means. But I am inclined to think it is possible for Sir Benjamin Robertson to secure the right of ownership of land and trading which are in imminent danger. The whole situation hinges round the strength that the Government of India through Sir Benjamin Robertson put forth.

There has been a further improvement in labour disputes in Bombay and all remain to be settled. Messrs. Hyland and Company's workmen have returned to work as also the workmen of the Bombay Port Trust workshops. The workmen of the R. I. M. Dockyard numbering 3,000 are still out.

The Bolsheviki Government.

Relieved of its Worst Anxieties.

DELHI, February 9.

It is interesting to note that directly the Bolsheviki Government has been relieved of its worst anxieties, it has dropped all its disguises of securing individual liberty and in amusing contrast with its high sounding theories it has adopted industrial tyranny of a type which no free country in the world would tolerate. Wireless messages conveying the orders of the Soviet government show that a special commission has been appointed to supervise the national forced labour. The men will be supplied with food, clothing and shelter but will be compelled by force to maintain a full output of work. Strikes are to be ruthlessly suppressed, special attention being paid to all shirkers and idle lookers on. The whole system of railways has been placed under Martial Law of the most amusing rigour. The population of every district is given a section of line to clear off snow and all persons failing to comply with instructions will be unmercifully punished. Representatives of local Soviet authorities and railway agents not complying with these orders will be immediately arrested and tried by military tribunals and all members of the population failing to carry out the tasks allotted to them will be regarded as deserters of the worst type. All Executive Committees and militia are to publish these orders and acquaint the whole population with them. Those not complying will be severely dealt with. The orders are signed by Dzorzhinsky, President of the Commission, and Silbermann, Director of works.

Accident to Aeroplane.

CALCUTTA, February 9.

At about three o'clock yesterday afternoon the Handley-Page aeroplane No 9, upon landing in Calcutta with passengers from a trial spin, ran between two clumps of trees and something like one half of each wing was broken. The pilot had evidently misjudged his distance, and beyond this injury the machine escaped damage and none of the passengers nor the pilot was injured.

Particulars of to-day's accident to the Handley-Page aeroplane in Calcutta show that when the machine took ground at 3-30 this afternoon after the second flight and was running slow preparatory to coming to a standstill, her wheels struck a nullah with the result that they slowed round and landed her end on in a clump of trees shearing off the ends of her two upper planes. The engine and all other parts are undamaged and the sixteen passengers she was carrying in her saloon were not affected in any way. This was not a flying accident but was due to the awkwardness of the landing ground and want of a proper aerodrome. The machine could be repaired in forty-eight hours if spare parts were available. But these will not arrive till the 12th when the S.S. "Khyber" is expected. The aeroplane will then soon be air worthy again. It is hoped that she will be in commission in a week when Captain Clark will fly her to Bombay. Captain Woodward, who was piloting to-day, is an experienced aviator and has been flying since 1916 having been employed in France in a night bombing squadron. He has previously taken the plane up on two or three occasions. The difficult nature of the Calcutta maidan is entirely responsible for to-day's accident.

Reforms in Hyderabad State.

Important Firman Issued.

SECUNDERABAD, February 9.

The following important firman in connection with Legislative Council of the Hyderabad State has been issued by H. E. H. the Nizam. Following upon the creation of an Executive Council this announcement touching the reform of Legislative Council is considered a great advancement in the states political progress. The firman runs as follows—In my firman dated the 22nd Safar Ul Mizarfa 1338 H, under which I established an Executive Council for the more efficient administration of my dominions I had directed that my Legislative Council would continue to work under the existing rules until they should be modified. This Council was one of the outstanding features of the reforms introduced by my revered father. Since its establishment some minor changes have been effected but they are not sufficient to meet the requirements of the present times nor do they give promise of the fulfilment of those duties which I consider necessary for the prosperity and advancement of my beloved subjects. The constitution I have given to my Executive Council has set it on the high road of administrative efficiency. It has made an excellent start and I feel confident that its working will demonstrate the wisdom of the steps taken. The next important move in the direction of reforms I have in contemplation is a thorough and complete investigation of the conditions most favourable to the development of the legislative council and the expansion of its usefulness as an integral part of the Government machinery. I therefore direct the Sadri Azam S. M. I. to take immediate steps to collect all necessary materials on which a liberal scheme for the attainment of the above mentioned objects may be based. It is my desire that with due regard to the social and educational advance made by my people particular attention should be paid to the following points in conducting the investigation—(a) Substantial production of the elective element (b) direct voting, (c) representation of all important classes and interests, (d) effective protection of minorities, (e) conditions of franchise, (f) the official element, (g) powers and functions. The Sadri Azam is authorised to appoint special officers and constitute committees on whose reports a comprehensive scheme with definite proposals shall be drawn up for presentation to my Executive Council for opinion prior to its submission to me for consideration and orders.

Two Postal runners carrying mail bags between Attakatti and Valbarai on the Anamalai Hills were convicted by the Assistant Sessions Judge of Coimbatore and sentenced to two years rigorous imprisonment each for criminal breach of trust under Section 411 I.P.C., in respect of valuable articles entrusted to them. The property involved belonged to Planters Messrs Lloyd, Fraser, Andrews and others mostly remittances.

On the evening of Saturday last a motor car driven by a Chaffeur ran over a boy aged about 12 years on the Podanur Coimbatore Road near the toll gate. The driver immediately picked the boy up and conveyed him to the head quarter hospital. His condition is stated to be improving. Police action has been taken against the driver.

News in Brief.

The Mail Steamer "Nellore" which left Bombay on the 17th ultimo arrived in Marseilles on Tuesday the 3rd instant.

Mail steamer "Khiva" with outward mails of 29th ultimo passed Suez at 4 P. M. on Saturday the 7th instant.

Anchor Line "Castalia" sailed from Liverpool for Bombay on the 31st ultimo.

It is understood that the six months' interval, settled under the Afghan Treaty, expired on February 8th and no fresh overtures appear to have been received from Kabul yet.

Labour strikes in Bombay may be said to have practically ended. The R. I. M. Dockyard strikers after vacillation have decided to accept four annas increase in their daily wages and resumed work to-day. The Port Trust workshop men have accepted six rupees increase in monthly wages offered and have gone back to work. The employees of Messrs. Alcock Ashdown received their tickets to-day and have promised to resume work to-morrow.

Colonel F. M. Bailey of the Indian Political Department, who was detained and kept by the Bolsheviki, has arrived in Delhi. He had some exciting experiences, details of which are not available. It is well known, however, that he escaped from Tashkend by entering into the Bolsheviki Secret Service. He was ordered to Bukhara to search for British agents there and when leaving Turkistan his party was fired upon by Bolsheviki, near the Persian Frontier, but escaped unhurt.

A Town Planning and Improvement Trust is proposed by a committee of the Punjab Sanitary Board for the towns of Lahore and Amritsar. The salary of the chairman is suggested as Rs. 3000 a month and of the engineer Rs. 2000 a month. There are to be two trusts for each town and the body would consist in each case of a chairman and three members nominated by the Government, the Chairman of the respective Municipality and two members elected by that Municipality.

A largely attended meeting of motorcar drivers was held on Sunday evening to discuss their grievances. Several speakers addressed the meeting emphasising the necessity of united action and it was resolved to form an association of motorcar drivers in Bombay on the lines of the London Association. A representative committee of ten was appointed to carry out the resolution and to arrange for another big meeting on the 7th March, the idea being that if in the meanwhile the owners of cars did not meet their demands a general strike should be declared thereafter.

Mr. T. J. Tasker, I. C. S. of Bangalore, on Saturday, registered the first marriage under the special Marriage Act of 1872, which was introduced into the station a couple of months ago. The function took place in Mr. Tasker's office and was witnessed by a small gathering of friends of the bridegroom, Mr. Narayan Singh of the Wesleyan Collegiate School. The bride is a widow belonging to the Moodeliar community and the marriage is a rare instance of inter-caste and widow re-marriage among the Tamil people. The members of the Brahma Samaj will celebrate the marriage on Sunday next, this being the first Brahma marriage in Bangalore.

నైజాముగారి ఫర్మానా.

హైదరాబాదు సంస్థానము.

కార్యనిర్వాహక శాసనసభలు.

ఫర్మానా.

నేను 23 శఫర్ మాసమున 1338 హిజ్రీ తేదీన

ఫర్మానాను ప్రకటించితిని. దానిముతాముగా కార్యనిర్వాహక సంఘము నేర్పరచితిని. రాష్ట్రపరిపాలనము శ్రేష్ఠముగ జరుగుటకు కార్యనిర్వాహకసంఘము ఉండదగు నని నేను తలచితిని. కావలసినట్లు క్రొత్త నిబంధన లేఖనమును జరగజేయు శక్తియు నున్న నిబంధన లే యుండునని తెలియజేసితిని. పూజ్యులగు శాత్రుండిగాడు షేన్ న సంస్కృతములలో కావలసినవిషయములను మొట్టమొదట విమర్శించి, అగు మార్పులుమాత్రము జరిగినవి. ప్రస్తుతకాలమున మను నిర్భిక్షుని కలిగి. చుట కవి చాలవు. కార్యనిర్వాహకసంఘమున శ్రేష్ఠులనుండిన సంవిధానములను శ్రేష్ఠముగా జరుగుట కవకాశము కలిగింది. ప్రస్తుతమున దేశస్థుల విధియు కావలడు. ఇప్పుడు కావలసినవి గుగా సంస్కరించదలచితిని గాని సంఘములకు జేయవలెను. నదిరి అజాంగర్ అలీ యిమాంగు అలీగీరు జరుగుటలో ప్రజల విద్యాభివృద్ధిని సాగించునని నియోజకవర్గమున హెచ్చుగా దేశస్థులతోను వుండవలెను. అన్నియు ప్రాతనిధ్యముండవలెను. శ్రుతిసంస్కృతములను కాపాడవలెను. నియోజకుల అర్హతను నిర్ణయించునది ఎదుట అధికారియు పవిత్రము. అందులకు కావలసిన విషయము నిర్ణయించి ఏర్పరచి హాం రిస్ మును ప్రాని కార్యనిర్వాహక సంఘమునూచుటతో విమర్శించుటకు పంపవలెను. మాంగారికి ప్రాసేతినని నైజాంగారు

12. ఒక్కొక్క ఎకరములో నారు పెట్టడానికి వాడే విత్తనాల మొత్తము చున చెన్నరాజ్యములో వివిధములైన పంటలనుబట్టి జరిగియుండుగా నుండేది. కృష్ణ జిల్లాలో చాలా కొంచెము విత్తనము మూత్రమే వాడేవారు. అనగా, ఎకరానికి నుమారు 1 మణుగు ధాన్యము నవిసాయ్యేరి. గోదావరి జిల్లాలోను సోంజాపూరు మొదలైన దక్షిణక్షేత్ర జిల్లాలలోను ఎకరానికి నుమారు నాలుగయిదు మణుగుల ధాన్యమున వాడుచుండేవారు. ఇట్లా ఎందుకు చేస్తూవుండేవారనగా, లక్కడివారు 5 మొదలు 10 ఎకరముల చిన్న మొక్కలను చేరి నారు పెట్టుకూపుండేవారు. అయితే సర్కారు మాజిరిపాలాలో చేరుబడ్డ పరిశీలనలు ఏమని తేలిన దనగా:— నారు పెట్టడానికి తక్కువ విత్తనాలనే వేదవల్లితే అది కా మొలిచి వెరగడానికి చాలా మీసగా పుంటుందనిన్ని లెటుచుంటి మొక్కలకు ఒక ట్రాకటిగా తీసి నారు పెట్టితే అక్కడైన పొలాలలో చాలా మంచిపంటలు పండుకననిన్ని, పప్పుడు అజువుచేయబడియున్నది. ఇట్లా వరిపైరు చేసినప్పుడు ఒక్క ఎకరానికి అవలసిన నారును మొలిపించడానికి సుమారు ఒక మణుగు విత్తనాలయితే చాలునని తెలిసినది. ఇట్లా చేయడమునల్ల మన చెన్నరాజ్యములోపున్న చాలా మంది పట్టపు నేలలో కూడా పయిలపెట్టడానికి నుమారు మూడు నాలుగు మణుగుల ధాన్యమైతే చాలునని గుప్తమైనది. 1914 వ సంవత్సరములో పుండిన భరలకుబట్టి ఒక ఎకరానికి అవలసినదాన్ని ఒక మణుగు ధాన్యమున్న 4 రూపాయల ఖరీదుమూత్రమే అంటుంది. మొత్తమ మన చెన్నరాజ్యములో వరి పైరుల నిమిత్తమై ఇప్పుడు వాడబడుతూవున్న నాణెలో ఎకరానికి 8 రూపాయల 8 అణాలచొప్పున నగరపుతుంది. మన చెన్నరాజ్యములో ఇప్పుడు ఒక కోటి ఎకరాలకులై ఎక్కువ భూమిలో వరిపంట జరుగుచున్నది. ఇత భూమిలో మూడవభాగమందు నారు పెట్టడమునల్ల ఈపంట జరుగుతూవున్నది. మన రయితులందరును ఒక్కొక్క మొక్కల మూత్రమే విడిచిడిగా నారు పెట్టడానికి నేర్చుకుంటే, హాకి తంకెత్సరానికి నూరు లక్షల రూపాయలు కర్షకశక్తిరయువుంటుంది. అందుచేత, సర్కారువారి వ్యవసాయ పుకాళివారు అన్ని జిల్లాలలో పున్న రయితులకు ఒక్కొక్క మొక్కనే నారు పెట్టే పద్ధతిని నేర్పడానికి ఆరంభించినారు. అందువల్ల ఈ కద్దతే అన్నిచోట్లకు, ముఖ్యముగా దక్షిణజిల్లాలలో, చాలా త్వరగా వ్యాపించినది. 1910 వ సంవత్సరమును ఒక్క తంజావూరు జిల్లాలోమూత్రమే 7,000 ఎకరాలలో ఈ కద్దతి అవలంబించబడినది. 1914 వ సంవత్సరములో మన చెన్నరాజ్యములో పున్న అన్ని జిల్లాలయందున్నా ఎన్ని ఎకరాల భూమిలో ఈపద్ధతి అవలంబించబడ్డదో తెలియదుగాని నుమారు 80,000 ఎకరాలలో ఈవిధముగా పయిల చేయబడి ద్వి రూపాయలకు గనుక ఈ కద్దతిని అవలంబించినది.

వదలకుండును. రయితులకు ఆనందకర్మములలో నుమాన 10 లక్షల రూపాయలు మొత్తము లాభమువచ్చుచుండును.

13. వాపాలలో కచ్చ మొక్కలను ఎత్తుగా వాడెను. — వాపాలలో కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా కట్టేవాడు. ఆతడు సంతకర్మములను ఉన్నది. గాని మొక్కలను అతడు ఎత్తుగా వేయించుచున్నాడు. అదేమిట? నా తండ్రిగారు ఖాయిదా చేయడమువల్లను, పల్లపు నేలలు పూర్వమున ఎత్తుగా నానుటచే చేయబడుచున్నందున పచ్చి ఆకులను ఎత్తుగా వాడడానికి కచ్చ చాలా ఎత్తుగా యింపించుచున్నది. మధుర జిల్లాలో పెరియార్ నది కాలువలద్వారా వాపాలలో వాడడానికి రయితులైన 50 మంది మామూలుగా కచ్చ ఆకులను బట్ల నిండా సాధారణముగా తెచ్చుచున్నారు. ఇట్లా చేయడమువల్ల రయితులూ మాత్రమే కాకుండా రయితులవద్ద ఆ యాకులను తీసుకొని పోవడానికి రయితులవద్దకు వాపాలకు తీసుకొని పోవడానికిన్ని మోతకూలి తీసుకున్నది. పెరియార్ నది వద్ద నున్న ఆ తేలీ గ్రామాలలో ఇట్లా పచ్చి ఆకులను ఎత్తుగా వాడడానికి ఎక్కువ ఒకటింటికి 20 ముదా 25 రూపాయలు కచ్చ తీసుకున్నది. కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా వాడడానికి వాటిని అదేమిట? అంటే తీసుకొని వాడడానికి బదులుగా, మనము మన వాపాలలోనే వైంసా, లేక, కులింజి, లేక జనుకు మొలిపించి దానిని తీసుకొనేదే, మనకు కావలసినంత ఎత్తుకు ఉండి ఎక్కువకి 8 రూపాయలు మాత్రమే తీసుకుంటే అవుతుంది. దయచేసి పల్లగాని కులింజివల్లగాని కలిగేమీట భూసారమునట్టి ఉంటుందనే భూమి నిజమే ఇంతేకాకుండా కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా వాడడానికి అయ్యే కచ్చ వాటిని అదేమిట? అంటే తీసుకొని మారమునట్టి పుంటుంది, గాని మన వాపాలకుండితే అట్టి కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా మనము వాడుకొని ఎత్తుగా మనకు చాలా కచ్చ తగ్గిపోతుందనే మాట రూఢి. అందువల్లనే మన సర్కారువారి కృపసాయపు కాళివారు ఇటువంటి కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా ఎట్లా వాడతే మంచిదో మన రయితులకు చేప్పారు. 1918 వ సంవత్సరములో నుమాన 20 పుట్ల కచ్చ మొక్కల విత్తనాలను వారు రయితులకు అమ్మివారు. ఈ విత్తనాలు 10,000 ఎకరాల భూమిలో ఎత్తుగా పట్టడానికి వారి కృషివలన గనుక రయితులకు వాదావుగా 2 లక్షల రూపాయలు లాభము వచ్చి ఉంటుంది. ఇంతే కాకుండా, సర్కారువారి కృపసాయపు కాళివారు పచ్చి ఆకులను ఎత్తుగా వాడే కద్దరిని నేర్పిన తరువాత, వర్షము కురిసినా వేయార్ నది కాలువలద్వారా పచ్చి రయితులకు తాము ఇటువంటి కచ్చ మొక్కల విత్తనాలను అమ్మడానికి ముందు వెళ్లివారు. వీర్ల ద్వారా పచ్చి లాభముతోనూడా, ఇటువంటి కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా వాడడమువల్ల రయితులకు మొత్తము 1914 వ సంవత్సరములో నుమాన 8 లక్షల రూపాయల లాభము కలిగివుంటుంది.

14. భూస్వరము కలిగిన ఎత్తులు: — చేపలను ఎత్తుగా వాడతే మంచిదని సర్కారువారి కృపసాయపు కాళివారు తన వాపాలలో దానిచేసి మాది 1915 వ సంవత్సరములో కట్టెట్టారు. అందువల్ల దాని కూడా వాడతే మంచిదని వాపాల రయితులకు చేప్పి వానినించివారు.

15. కత్తి — తిరునెల్వేటి జిల్లాలో కచ్చ కొయిలపత్రి ముడిపాలములోను గామూరు జిల్లాలోను ఈ కడుపు చేయగా వెట్టడమువలన, ఉప్పమి అనే నరకం పత్రికను కట్టెట్టె అనే కత్తి పత్రి ఎత్తుగా ముడిపిల్చి ఎత్తుగా లాభించుచున్నది. గనుక దీనినే ఎత్తుగా మన రయితులకు ముందు వెట్టెగనుక చేయడానికి కృపసాయపు కాళివారు ముందు ఉద్దేశించినారు. తిరునెల్వేటి జిల్లాలో ఉప్పమి పత్రికను కట్టెట్టె కట్టి చూస్తే కలిసి పయన చేయబడుచున్నది వారు గ్రామములలో వివాదము చేసి కనుగొన్నారు. కట్టెట్టె పత్రి చాలా కొన్ని గ్రామములలో మాత్రమే అప్పుడే ముందు వెట్టెటను చుండేది. గనుక వారు ముట్టెటను కత్తిరయింపు తీసుకొనివచ్చుచున్న సహాయమును తీసుకొని కట్టెట్టె పత్రికను పత్రికలలో పోగుచేసి రయితులకు అమ్మివారికి ప్రయోజనము చేసినాగాని అది కొంతగాలేదు. అందువల్ల వారు ఆ విత్తనాలను వృద్ధిచేయడానికి కొన్ని గ్రామములలో వాటిని మాత్రమే రయితులు ముందు వెట్టెట్టె కట్టెట్టె కట్టెట్టె పత్రి గింజుల నుట్టిచిన్న సర్కారు వారి కృపసాయపు కాళివారి కృపసాయపు వలన దానిని చేయబడినది. ఇట్లా చేయడమువల్ల కొన్ని యేర్లలోనే అప్పు

మయన కట్టెట్టె పత్రి 100,000 ఎకరాలకంటే ఎత్తుగా వాపాలలో ముందు వెట్టెటను. కట్టెట్టె పత్రి విత్తనాల రయితులకు చాలా ఎత్తుగా లాభించుచు వుండెనని వారు తేలికగా విత్తనాలకు వాని కొంత నూటికి 30 ముదల 50 రూపాయల వరకున్న ఎత్తుగా కట్టెట్టె పత్రికను ఎత్తుగా వాడడానికి వాఖలా అయివున్నది.

16. ఉప్పమి పత్రికంటే కట్టెట్టె పత్రికంటే ఎత్తుగా ముందు చేసేటట్లు మన సర్కారువారి కృపసాయపు కాళివారు ప్రోత్సహము చేయడమే కాకుండా, వారు సాధారణముగా కట్టెట్టె మొక్కలకంటే కట్టెట్టె పత్రికలోనే వున్న కొన్ని విధములయినవి ఎత్తుగా లాభించుచున్నవి ముందు వుండవలసి మన రయితులకు చూపించినారు. 1915 వ సంవత్సరములో మన రయితులు ఈ కత్తి పత్రి విత్తనాలే ఎత్తుగా లాభించుచున్నది తెలుసుకొని వాటిని కొనుగోలుచు దానికి మొదలు వెట్టెటను వుండినారు.

17. కర్నూలు జిల్లాలో కూడా ఎత్తుగా మంచి రకమున పత్రి కృపసాయపు కాళివారు ప్రయోగము చేసినారు. ఈ కత్తి పత్రి, గింజుల తీసివేసిన తరువాత, కర్నూలు జిల్లాలో సాధారణముగా ముందు కత్తి పత్రిక నూటికి 30 ముదల ఎత్తుగా మంచి దుంది ఇచ్చుచున్నది. దీనినే ముందు చేయడమువల్ల ఎక్కువకు నుమాన 6 రూపాయలు లాభము వుండెనని, గనుక 1918 వ సంవత్సరములో కృపసాయపు కాళివారు అమ్మిన ఈ రకము విత్తనాలతో నుమాన 5,000 ఎకరాల భూమిలో రయితులు కయము వెట్టివారు ఇట్లా చేయడమువల్ల రయితులకు ఆ ఒక్కసంవత్సరములో మాత్రమే నుమాన 25 లక్షల రూపాయలు లాభము వచ్చివుంటుంది. ఇంకా కాకుండా, వారు అంతకు ముందు సంవత్సరములో కృపసాయపు కాళివారి వద్దకుండి కొనుగోలుచిన విత్తనాలను ముందు వెట్టెట్టె కూడా ఎత్తుగా లాభించు సుపాదించుకొని వుంటుంది.

18. కాంబోడియా పత్రి: — సర్కారువారి కృపసాయపు కాళివారు అదివరకు మన దేశములో ముందుకు వున్న పంటలనే వృద్ధిచేయడానకు సాధారణముగా ప్రయత్నిస్తూ ఉన్నారయినప్పటికీ, ఒక్కసారి మాత్రము పరదేశపు పత్రిక తెప్పించి దానిని మన దేశములో ముందు వెట్టెట్టె ప్రయత్నించు చేసినారు. 1904 వ సంవత్సరమున వారు పురుచ్చేరి నుండి కాంబోడియా పత్రిక తెప్పించి కొయిలపత్రిక కయము వెట్టిచివారు. మెప్పర్స్ కచ్చ కొంపెరినా కలిపేస్తే పత్రిక గాదు కూడా మన రయితులకు ఎత్తుగా వానిని కయము వెట్టెట్టె చేసినారు. కృపసాయపు కాళివారు కూడా తన ముడిపాలలో దానిని ముందు చేసినారు. ఈ కత్తి పత్రి నూలి ఆకులకు ఇనుక కలిపిన తేగడ నేలలో కూడా నుట్టెట్టె అయితే కలిగివున్న ఎత్తు నేలలోనూడా నుట్టెట్టె వాగా పెరుగుతుందని కొద్దికాలములోనే తెలియపర్చినది. అటువలన వారు ఈ కడుపు చేయ మెప్పరాజ్యమునకిట్లా వృద్ధి చేయడానికి ఈ కత్తి పత్రి ముందు వారు చాలా ప్రయత్నములు చేసినారు. అందువల్ల 1912 వ సంవత్సరములో కాంబోడియా పత్రి 60,000 ఎకరాలలో ముందు చేయబడినది. దానికి సగమున ఎక్కువకి 180 రూపాయల వరకు రయితులకు లాభము వచ్చినది. ఈ పత్రి కయము వెట్టెటను నేలలు ఇరవం ఓలకు అంతగా ఉడతగాగనుక వచ్చి ఆ నేలలో అదివరకు ముందు చేయబడుతూ ఉండి పంటలకు ఎక్కువ ఒకటింటికి నుమాన 20 రూపాయలకంటే ఎత్తుగా లాభము వచ్చుచుండే వారు. గనుక కాంబోడియా పత్రి కయము వెట్టెట్టె కోవడమువల్ల మన రయితులకు 1912 వ సంవత్సరములో వాదావుగా 90 లక్షల రూపాయల లాభము వచ్చినది.

19. మన రయితులకు ఇట్లా ఎంత ఎత్తుగా లాభము వచ్చినదో ఈ కింది దృష్టాంతమువల్ల దానివచ్చుచున్నది. తిరునెల్వేటి జిల్లాలో వున్న ఒక గ్రామములో ఒక రయితుకు ఒక ఎత్తయిన కల్లపు నేల వుండెను. దానికి సాధారణముగా నీళ్లు ఎక్కువ కావు. ఆ నేలను అతడు తనభావెట్టి వుండినాడు. అతడు తన అప్పులను తీర్చుకొనడానికి దానిని అమ్మివేయవలసివచ్చి, దానికి ఎక్కువకు కలిగియున్న భరణ ఇచ్చివారు. అంతకు అతడు దానితో కాంబోడియా పత్రిని ముందు వెట్టెట్టె కొనినాడు. ఇట్లా చేయడమువల్ల అతడు తన అప్పులన్నీటిని తీర్చుకొనుకొనినాడు. అతడు తన నేలను అమ్మడానికి చూపడము ఆకత్తిము తేలిపోయింది.

20. అయితే అటువలన వారు వర్షము ఒక గొప్ప కప్పు చేయడానికి ఆరంభించినారు. కాంబోడియా పత్రి మంచి ధర

కావడముచూచి వారు కట్టెట్టె రకము పత్రి దానితో కట్టెట్టెను ఆరంభించినారు. రయితులకు కూడా దానిని దానికి తగిన వాపాలలో ముందు వెట్టెట్టె వుండేవారు. అందువల్ల వారు కయము చేసిన పత్రి అంత మంచిదయివుండేవారు. అందుచేతనే 1912 వ సంవత్సరము తరువాత దాని వెల తగ్గిపోయినది. అయినాగాని రయితుల కనేకులకు దానివల్ల కూడా ఇంకా లాభము వస్తూవుండెను.

21. జొన్నలు: — జొన్న గింజులను విత్తనములను మయిలకు పత్రి నీళ్లలో నానవేసే ఆది పెరిగి కంకులు చేసినపుడు, ఆ కంకులకు నీడపట్టి చేతిపోనని కృపసాయపు కాళివారు కనుగొని, ఆ రోగాన్ని ఇట్లా అటంక వెట్టెటను నని తెలుసుకొన్నారు. 1915 వ సంవత్సరములో రయితులు తాము కనుగొనిన జొన్న కయములకు ఇట్లా చికిత్స చేయడము మొదలుపెట్టినారు.

22. కనియ్యలు: — దత్తమాగాణములలో, అనగా, బల్లారి, కడప కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలలోని రయితులు తన వాపాలలో పెదగొర్రులతో విత్తనములను పెరిగినతరువాత ఎత్తుగా లాగే బొరిగలతో నేలను తుడిచేవారు. తిరునెల్వేటి జిల్లాలో వున్న రయితులకు అటువంటి పనిముట్లను వాడడము తెలియకుండెను. 1918 వ సంవత్సరములో మన సర్కారువారి కృపసాయపు కాళివారు రయితులకు ప్రోత్సహము చేసి 7,000 ఎకరాల వాపాలలో పెదగొర్రులను వాడేటట్లు చేసినారు. ఆలాటి పెదగొర్రులను వాడడమువల్ల ఎక్కువకు నుమాన 5 రూపాయల వరకు రయితులకు కచ్చ తగ్గిపోయినది. ఇంతేకాకుండా, ఎత్తుగా లాగే బొరిగల మూలముగా, ముందు పెరుగుతూవుండగానే సాగేటి చాలుల నమనుచుండే నేలను తుడిచివేయడానికి సాధ్యమవుతుంది గనుక రయితులకు ఎత్తుగా వంటుంపందెను. ఇటువంటి పనిముట్లను వాడడమువల్ల రయితులకు ఎక్కువ ఒకటింటికి 10 రూపాయలు లాభము వచ్చివుంటుంది.

23. కయము చేసిన మాటలన్నిటికంటే తేలిక ఫలితాగ్ర ముందు: — 1915 వ సంవత్సరమువరకున్న కృపసాయపు కాళివారు చేసినపని అంతటివల్లక; అనగా, తరి మొక్కలను ఒకటొకటిగా తీసి వారు వెట్టెట్టె చేయడమువల్లను, కచ్చ ఆకులను ఎత్తుగా వాడేటట్లు చేయడమువల్లను, తేలికగా పత్రి ఎత్తుగా మంచిదయి వుండేటట్లు చేయడమువల్లను, కాంబోడియా పత్రి మన దేశములో తీసుకొనిరావడమువల్లను చెరుకు కయములను వృద్ధిచేయడమువల్లను, — వారు ఇటువంటి పనులన్నీటిని చేసినందువల్ల, మన రయితులకు సంవత్సరమునకు 100 లక్షల రూపాయల లాభము వచ్చేటట్లు చేసేటట్లుయినది. ఇంతేకాకుండా, ఈ కృపసాయపు కాళివారు వేరే విధాలకు కూడా, అనగా, జొన్న కయములకు నీడపట్టకుండా ఉండేటట్లు చేయడమువల్లను, చేపల పొలుకులను ఎత్తుగా వాడేటట్లు చేయడమువల్లను, పెదగొర్రులను వాడుకొని తేలికగా వుండేటట్లు చేయడమువల్లను, ఇటువంటి పనులను చేయడమువల్ల కూడా, మన రయితులకు చాలా సహాయము చేసివున్నారు. ఈ కృపసాయపు కాళివారి నిమిత్తయి మన సర్కారువారు 1912-13 వ సంవత్సరములలో 4 లక్షల రూపాయలకంటే తక్కువనే మొత్తము కచ్చ చేసినారు. గనుక వారు కచ్చ చేసిన ఒక్కొక్క రూపాయకి బదులుగా మన రయితులకు 80 రూపాయలక ఎత్తుగా లాభము వచ్చినది.

24. మనదేశానికి ఇంతమేలు ఎట్లా కలిగినదంటే కిషార్ మొట్టమొదట కృపసాయపు కృపసాయపు కొంతగా నేర్పి వారిని బతుకొల్పేటట్లు చేయవచ్చు మూలమే నున్న గ్రామములలో వుండే రయితుల మధ్యము జలకు మంచివర్షములను నేర్పడమువల్లనే ఇంత చే ఈ కిషార్ మొట్టమొదట ముగిన తాళేవార్ల రయితులకు ఇటువంటి విషయములు నేర్పడడంబడిన వారిమీద చాలా నమ్మకముగా

మన చెన్నరాజ్యపు కృపసాయము 1915-1919 సంవత్సరములలో

గూర్చి ఇంకా కొన్ని విశేష కృపసాయ కాళివారు 1914 వ మన చేసేయున్న పనిని గూర్చి వాడి కృపసాయలో మును ప్రాసిన రిపోర్టు సంవత్సరమునండి దరిమిలానుకూ. వల్ల చాలా అటంకములు కలిగి ఉండి ఇంకా ఎత్తుగా పనిని క

నివార. 1914 వ సంవత్సరము మొదలును ఆ కాలవారు ఇ
వ్వవరకును ఏమీ పనులు చేసినట్లుగా ర్యరలోనే
పూర్తిగా తెలియజేస్తారని నమ్ముచున్నాను. వారు 1914
వ సంవత్సరము నుండిను మన రయితులకు ఏమీమీ చేసినట్లుగా
చేసినట్లుగా దిగువకు నూత్నముగా తెలియజేస్తూ
ఉన్నాము.

మరి మొక్కలకు ఒకటొకటిగా తీసి వారు పెట్టడము.
మరి మొక్కలకు ఒకటొకటిగా తీసి అయినా, రెండు
మూడుగా చేర్చి అయినా వారు పెట్టడము మంచిదని ఈ కాల
వారు మన రయితులకు ఇంకా చేస్తున్నారను. ఇట్లా చే
యడమువల్ల ఇప్పటి వరకు బట్టి ఏ ప్రశ్నలకు ఉండుకోవల
సియున్న ధాన్యములో ఎకరానికి 6 రూపాయల వరకు ర
యితులకు కర్మ తగ్గిపోయింది. ఈ కర్మ (ప్రకారము ఇప్పుడు
చాలామంది చేస్తూ ఉన్నారనుగాని మొత్తము ఎన్ని ఎకరాల
లో ఇట్లా చేస్తూవున్నారో చెప్పడము వ్యక్తం కావలసివచ్చును.
కాని ఈ కర్మ ప్రకారము రయితులు చాలా పోట్లలో
చని చేస్తూ ఉన్నారని మాత్రము ఈ క్రింది దృష్టాంతముల కను
బట్టచున్నది. 1916 వ సంవత్సరమున కోయిలూరు జిల్లా
లో భవని నది దగ్గర 4,600 ఎకరాలలో మాత్రమే ఈ
కర్మ ప్రకారము రయితులు వారు పెట్టుకొన్నారను. అయితే
1917 వ సంవత్సరములో 11,000 ఎకరాలలో వారు ఇట్లా
వారు పెట్టుకొనినారు.

మరి చాలామంది వాడే ఎరువు మొదలయిన విషయములు.
అరవ జిల్లాలలో ఉండే రయితులు చేసే ఎరువుకు వా
డదానికి చాలా యిష్టపడతూ ఉన్నందున ఈ కాలవారు
వాటికి సహజము చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తూ ఉన్నా
రు. ఇంకా కొందరు, రయితులు పచ్చి ఆకలులను కూడా
ఇప్పుడు ఎరువుగా వాడుకొంటూ ఉన్నారు. ఈ సంవత్సరము
లో ఈ కర్మకు ఈ కాలవారు 408 పుట్ల పచ్చిమొక్కల వి
త్తనాలను రయితులకు అమ్మి ఉన్నారు గాని రయితులు అ
టువంటి ఎరువు ఇంకా కావలసినది కోరవారు. అందువల్ల
వారే అటువంటి మొక్కలను పయిరు పెట్టుకొని ఇప్పుడు
ఎరువుగా వాడుకొంటూ ఉన్నారు వర్తమాన కూడా అటు
వంటి విత్తనాలను ఇప్పుడు అమ్ముకొనుచున్నారు.

వడ్డలలో శ్రీతరకాలను పయిరు పెట్టడము.
ఈ కాలవారు కంజాపూరులో మంగలూరులో ఉన్న కను
మూడిపాలములో కయిరుచేసే ధాన్యమును కొనుక్కొనలేనని
రయితులకు ఇప్పుడు ముఖ్యముగా చాలా ఇష్టము గానున్నది.
గనుక 1917-18 వ సంవత్సరమున ఈ కాలవారు వారికి ఈ
విత్తనాలను 820 పుట్ల అమ్మివారు. ఈ విత్తనాల ఇతర స్థల
ములందు దొరకిన వాటికంటె మంచిదని రయితులు గ్రహిం
చినారు. అయితే ఇప్పుడు ఈ కాలవారు మన కర్మావసారి
కరవున పనిచేస్తూ ఉన్న వ్యక్తుల ప్రయోజనముచే చాలా మంచిదని
సిఫారసు చేయబడిన కొన్ని శ్రీతరకాల విత్తనములను త
యారుచేస్తూ ఉన్నారు. ఈ రకాలలో ఒకటి అది మొలక
బడుతున్న జిల్లాలో అనేకరకు రయితులకు అమ్మిన రకాన్ని
రకాలకంటె నూటికి 15 శాతము ఎక్కువ ఎక్కువగా వృ
ద్ధి అవుతుందని ఈ కాలవారు నమ్ముచున్నారు. ఇంకా రక
మూడుగా భిన్నమైన అమ్మిన రకానికి రకాలకంటె సమృద్ధి
గా పెరిగి వాటికంటె రెండు వారములు ముందుగానే పక్వ
మవుతుంది.

మరి.
తిరునెల్వేలి జిల్లాలో కయిరుచేయ కలగన్న పత్రికం
టె ఎకరానికి 20 రూపాయలవరకు లాభమును తెచ్చే వ
రొక విధమయిన పత్రిక వ్యవసాయ కాలవారు కయిరు పె
ట్టుచున్నారు. మొత్తము తిరునెల్వేలి, రామనాడు, మధుర జి
ల్లాలలో నుమారు 600,000 ఎకరాల భూమి పత్రికంబు కిం
చున్నది. ఈ జిల్లాలలో 1917-18 వ సంవత్సరమున
1,000 ఎకరాలలో ఈ శ్రీతరకము పత్రిక కయిరుపెట్టబడిన
ందువల్ల ఆ సంవత్సరములో రయితులకు నుమారు 50 ల
రూపాయలు లాభము దొరికినది. 1918-19 వ సంవత్సర
వాదావులో ఆ 600,000 ఎకరాల భూమిలోనున్న
రకము పత్రికయే పయిరు పెట్టబడినది. గనుక రయి
10 లకుల రూపాయలకంటె ఎక్కువ లాభము వచ్చి
1 ఇంకా కొందరు, ఈ రకము పత్రికే తెలు
పత్రిక కయిరుచేయ వోయిలందు కూడా పయిరు
చేసినారు. ఇదిన్నీగాక, ఈ కాలవారు కొంద
ఒక ఎక్కువ మంచి రకమును వృద్ధిచేయడా
కు చేస్తూ ఉన్నారు. కాంచోడియా పత్రిక

కర్మ ఉన్న వ్యాధులు ఇకను రావందా ఉండేట్లు కూడా
వారు ప్రయత్నము చేస్తుఉన్నారు.

మరియు
ఈ కాలవారు శ్రీతరకాలను కయిరుచేయ జి
ల్లాలలో ఉండే రయితులకు నుమారు 50,000 మంది రకపు
చెడుగుడలను రయిరు పెట్టడానికి అమ్మివారు. కర్నూలు
జిల్లాలో ఉన్న రయితులు ఒక మంచి రకపు పయిరు వారు
కోవడమువల్ల వారు మండే ప్రతి పుట్టెను పెట్టుకొనినది వారికి
6 రూపాయలు నయము వస్తుందని ఈ కాలవారు వారికి మా
పించి యున్నారు. దక్షిణ ఆంధ్రాదు మంగలూరు జిల్లాలలో
ఉండే రయితులకు ఈ కాలవారు 114,000 మంది రకపు
చెడుగుడలను వారు కయిరు పెట్టుకొనడానికి కయిరు అమ్మి
ఉన్నారు. దక్షిణ కన్నా జిల్లాలో చెడుగుడలకు భూమి
2,800 ఎకరాలకంటె ఎక్కువ ఉన్నది. వాటిలో నూటికి
90 ఎకరాల వాళ్ళు ఈ కాలవారు తెప్పించిన చెడుగుడలను
అనే చెరువు వారి పయిరు పెట్టుకొని యున్నది. క రకము
చెడుగుడు అడవిచుట్టును సాధారణముగా పాగుచేయవు
గనుక రయితులకు ఇతర ఎక్కువ ఇష్టముననయి యున్నది.

మరియు
ఈ మంటల సాధారణముగా పట్టుకూ ఉండే చీద
ఇకను పట్టుకుందా ఉండేట్లు చేయడానికి ఈ కాలవారు
1918 వ సంవత్సరమున 140,000 ఎకరాలలో చెరువులకి
గిన విత్తనాలను పయిరుచుత్త పీళ్ళతోకలిపి కయిరు పెట్టిం
చినారు. ఇట్లాచేయడంవల్ల మొత్తము రయితులకు ఎకరము
ఒకటింటి నుమారు 2 రూపాయలు లాభము వచ్చినది.

చేసే ఎరువు
కడలిచీ నముద్రకరమునకు వచ్చు చేపమెట్లను చేప
ఎరువుకు అంతకు ఈ కాలవారు కొనివేసి చేయకొంటూ రయి
తులకు పంచిపెట్టడానికి ప్రయత్నముచేస్తున్నారు. వారు ఇట్లా చేసి
నందుకల్ల చాలా మేలు కలిగినది. పయిరు సంవత్సరమున
వారు 44 పుట్ల చేపమెట్లకొని మన చెన్నరాజ్యమునందంతట
అమ్మించినారు. అందువల్ల మన రయితులకు చాలా మేలు
కలిగినది. ఇటువంటి మెట్లను కొనడానికిన్ని నుమలలో
చేయడానికిన్ని వారిని ఒకవోటు పోషించేసి ఉండి రయితు
లకు అమ్మివేయడానికిన్ని ఈ కాలవారు చాలా ప్రయత్నముచే
వలసి యుండినది. వారిని అమ్మితే లాభమునకు అని కాన
మాపించి ఉన్నారు. గనుక మనకు ప్రభులు ఈ వ్యాపారమును
కూడా మొదలుపెట్టితే చాలా లాభముకలుగును.

వెదగార్లలో పాలలను దున్నుచు
ఈ పద్ధతిని ఈ కాలవారు మొట్టమొదట తిరునెల్వేలి
జిల్లాలోని రయితులకు చేపివారు. 1917-18 వ సంవత్సరము
లో అక్కడ 19,000 ఎకరాల భూమి ఈ విధముగా దున్ను
బడినది. ఆ సంవత్సరములో రయితులు ఈ కాలవారివద్దకుండి
208 వెదగార్లను కొనుక్కొనినారు. ఇటువంటి పనియెట్లు
వాడడమువల్ల రయితులకు ఎకరానికి కనీసము 10 రూపాయల
ఎక్కువ లాభమువస్తుందని అంచనా చేయబడి యున్నది. 1906
వ సంవత్సరములో తిరునెల్వేలి జిల్లాలో నుండే ఏ రయితు
కున్న ఇటువంటి వెదగార్లను వాడడము ఎంతమాత్రమున్ను
తెలియకుండెడిది. గనుక ఈ ఒక్క విషయములో మాత్రమే
అక్కడ ఉండే రయితులకు ప్రతిసంవత్సరమునకు వాదా
వునా 2 లకుల రూపాయల లాభము ఇప్పుడు వస్తూ ఉన్నది.
ఇది ఈ ఉపకారమును ఈ కాలవారే చేసినట్లున్నాను.

160 పుట్ల పుత్తము ఉంచుచు
అపోగ్గమును కాళ్ళకునుబుడము జొంతుకు నొక్కి
కొనికొని కొన్నివిధముల అనుసరించుటవలన ఈ కల
నుచున్నది. ఈ విధములైన పుత్తము అపోగ్గమున
యెను కలగనేలే. తీరసాధ్యమును దృఢగాత్రమును, ఆ
యెరువునొంది ఇప్పించును. ఈ పుత్తము ఇకనూగా
నియోజనము. పొట్టుచాల్చును ఈ కల తిరిగి కలగే
ము. ఇంకానే ప్రయోజనములు. (219)
వెదగార్లలో ముడికొంగర గోవిందచే,
అంతరంగిగూ గోమలములకు, 157 ముడికొంగరములకు
చేయవలెను.

A SPECIALITY
Fragrant & Dainty
Govt. SOAP WORKS,
CALICUT

విన్నపము

అయ్యో! శ్రీశైలమునకువచ్చు మహాభక్తుల పోషకము
ని అన్నపూర్ణాచలము నుండియు వస్తరానిది. ఈ 1-2-3 కలకల
కానట్టి చందా మనియార్డును చేయగోరితిని. కాను ఎవరి
చేయకు కోరుదురో వారికిని వెలువడిగోరితిని. పనిచేయుచున్నా
లకు భక్తులనుబడు జీవములను వియ్యము నా కిరకా
నమిపించికోరితిని మొట్టమొదట ఉండుటవల్ల ఇతరు లాభ
మునకు గాని అనగా రూపాయి 1-కి 1 1/2 శేరెనా పోషక
పోవుటయు, కూలీలు, బండ్లు మొదలగు వాటికి యిప్పటికంటె
కర్మ ఎక్కువ అగుటయు అందువల్ల కొంత ఆనందము భక్తులు
అయి స్వామిద్రోహిని భక్తవారిని అగ్రదమని ఇప్పుడే శ్రీమ
యిచ్చితిని, గాన యిక్కడనుండి పనిచేయుచుటవల్ల దగ్గరలేక
పోయినట్లయితే స్వామిద్రవ్యము మొట్టమొదట అనునయు
భక్తభక్తులు రైట్, బండ్లు, వడవల మొదలగువానికి తమ
కొనుగిరి స్వామిద్రవ్యము వృధా అనునయు తమ దర్శనము
నకు కావలసే ఈ కాలము, అయ్యో, పొట్టుభక్తుల క్రింద
స్వామిద్రవ్యము వృధాపరచినవారము వారు లొంగిండుటకు,
చందా మంపుటలో తమకు నున్నకేసిన శిశువును వడవల
వచ్చునకు భయముతో యిట్లు ప్రాదుర్బింబునవను యిం
చుటకు ప్రార్థన:-

ఇప్పటివరకు సమర్పించిన చందావారుల లిస్టు ఆయ్య
అయినది వారముగోళములోగా చందా మంపువారి శేర్ష
కూడ అయ్యేయించి చందావారుల లిస్టు పంపవలసింది. గాన
తీసుకుంటూవు చందా మంపనలెనని ప్రార్థన. ప్రతివందా
కానున పూర్తిగా వారి అధికున్ను చందా పొమ్ము
వెలుపుట అవసరము గనుక తప్పక వాడు ప్రాయశ్చితము.

చాగంటి వీరమల్లికార్జున లింగం ఆయ్యవారు,
శ్రీశైలము, ఆత్మకూరుపేట్లు, నందికొట్టుమారు తాలూకా,
కర్నూరుజిల్లా.

మరియు

శ్రీశైలమునకువచ్చుచేత్రమును ప్రతిష్ఠాహ్వన శుభలేఖ

భూతలముననున్న శ్రీశైలమునకువచ్చుచేత్రమును

శ్రీమంబానుల్లేశ్వరస్వామివారి ప్రీతికొరకు

స్వప్రీతి, సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర మాఘ శుద్ధ 3 కుక్ర
వారము ఘడియల 1-2-3 మీ గన్నయందు ప్రతిష్ఠలకు
జననంబునున్న, పూజాన శుద్ధ 3 తీర్థవారము ముగియు
మందు, ప్రతిష్ఠానంబుచున్న, ఈ శుద్ధ 3 సోమవారము
తేజోవక్త్ర మినగన్నయందు ఘడి 3-40 నిగడియలకు
ప్రతిష్ఠలు యా క్రింద వివరించిన మహాపుణ్యక్షుల ద్రవ్య
సహాయముల జరిగించబడుచున్నది.

1. విజయనగర వాస్తవ్యులు మురారీరామశ్రీ, వారా
లింగయ్యగారి కుమారుడు మార్య ప్రకాశలింగం గారివలన
సక్రమ ప్రతిష్ఠయింప, 2. విజయనగర వాస్తవ్యులు మురారీ,
వారా వీరభద్రస్వామి గారివలన శ్రీ వీరభద్ర ప్రతిష్ఠయింప, 3. విజయనగర వాస్తవ్యులు మురారీరామశ్రీ, పశుమర్తి
గురుమూర్తి గారివలన శ్రీ వీరభద్రప్రతిష్ఠ మరియొకటియు, 4. సికిందరాబాదు వాస్తవ్యులకు శివభక్తుల నరేన వలన
లింగప్రతిష్ఠయు, 5. బెంగళ వాస్తవ్యులకు శివభక్తుల
శివభక్తులనలన లింగప్రతిష్ఠయు, 6. శ్రీశైల వాస్తవ్యులకు
ఆరాధ్యప్రార్థనలు రైస చాగంటి వీరమల్లికార్జునలింగం
అయ్యవారివలన లింగప్రతిష్ఠయు, 7. మురారీ, పదాల రామ
య్యగారు భూమంబు రైట్లు, మందలపాళ, రామవరద్రవ్యం
తాలూకా గోదావరజిల్లా వీరవలన ఒకప్రతిష్ఠయును జనవరము
బతు పెద్దల సక్రయించి గాన ఏలూరునూరూర్లలకు
తమకు నడుమంది సవరివార బంధువులవారముగా నిచ్చి
నకు పుణ్యకార్యములు జరిగించుటలో ఏ సహాయము చేయ
తగినవారు ఆ సహాయము చేయుటకును, ఆనందించువారు ఆనం
దించుటకును ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లు భక్తవిధేయము,
- వీరల కరవున చాగంటి వీరమల్లికార్జునలింగం ఆయ్యగారు.
శ్రీశైలము,
ఆత్మకూరు పేట్లు, నందికొట్టుమారు తాలూకా, కర్నూరుజిల్లా.

NATURAL. (1860)

OIL PAINTINGS

AND

LIFE, LIKE

Bromide Enlargements

SPECIALITY

AT

A. RATNA & CO

157, Broadway, MADRAS

TelePhone No. 620.
Post Box No. 116.
Telegraphic
'RATNACO.'

నందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

ఆంధ్రమైన 1920 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి నెల 28 వ తారీఖులోపుగా మా మందులను నొకేసారిగ ర రూపిలకు కొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

ఈ క్రమముగా కొనువారలకు ఖర తగ్గించి యివ్వబడును.

పి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుకారి యుండును.
కొలదికడకుల మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము | పండ్లపాడి | మోహినితైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 | డబ్బి 1-కి 0-2-0 | సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, తైలము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా కల దూ. 0-10-0; డబ్బా 1-కి దూ. 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డి పో, } 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము

ఓటో దిల్బహారు (రిజర్వర్)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నీటికి నిది రాజు

ఇండియా శాశ్వతమందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాలా పతకములును ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినవి.

దీనిలో సారాయి సంబంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార వరులందరూనునూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగ సుఖయోగింపవచ్చును. తలుచుకొనునట్లు పుష్పముల సువాసన దీనియందు గలదు. ఒకటిరెండు చుక్కలు తేలుకొనుచుమీద వేసిన చాలును. అప్పుడే రోసి తెచ్చిన భువ్వలకులవ వ్యాపించు పరిమళమునుండి పరిమళ మహిమితుముగ వ్యాపించుచుండును. దీని సువాసన నిలచునంతకాలమును మరల పరిమళద్రవ్యములను నిలువదు. వెర్షన్ నైజా (అరబ్బిక్ వెర్షన్) రు 2-0-0 ముక్కనైజా రు 0-12-0 ఇన్న నైజా రు 0-8-0 వి.పి. చార్జీ రు 0-5-0. మిథులమునందు బొరకనిచో క్రింది పోల్ ఏజంట్లకు బ్రాముడు.

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 జమ్నాచుపేట, బొంబాయి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరి

అమరకుండ్రపు రక్తములను జనించు శాస్త్రముగాగ 1500 సంవత్సరములు ముందు. వరువులను, మచ్చలను, గంధములను పొందెను, (పాత పుస్తకములకు అన్ని విధములనుగల గంధము వర్ష రోగములను పోగొట్టును. (30)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి
వనోపధి సారసవరినా గుణ మిమ్మును నిశ్చయము. పోషకమైనను మధ్యవర్తిమను అన్ని విధములైన పోషకములను పోగొట్టును. కఠినమునందలి పాచరకపోషములను, మలబద్ధమును శాస్త్రసంబంధమును పోగొట్టును పోగొట్టిన క్రమము స్పష్టమగును. కఠినరోగమును గలుగజేయును. 15 పోషకములను 4 కొమ్మ బుడ్డిలో అమృతమును.

పాపైటరు. — పి. డి. సావంత్,
144. ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ఆత్మజ్ఞానా
శరీరమును విడదీసినవారితో ఆత్మజ్ఞానా
కల్యాణముల సర్వావస్థలకు గురికొనిన శాస్త్రజ్ఞులకు
గ్రంథకర్త: — పా. జగన్నాథస్వామిగారు. వీ
ఇప్పుడైతే చక్కని గ్రంథము. వె. డబ్బి
మనోజుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
పోస్టుకాపు నెం. 312, మదరాసు.

నోటీసు Sites For Sale, నివేశనస్థలముల విక్రయం

లెజవాడ గ్రామ బకింగుహం పేటలోను అరందల్ పేటలోను వున్న తేలప్రోలు యాష్టేలుతాబాబు ఖాళీ నివేశన స్థలములు 28-2-1920 తేదిన యున్న తరువాత తేదీనున్న లెజవాడ బ్రిజ్ సింగ్ డిప్రెట్టు మానసముగొర్రుకు సమీపము లో వున్న కలక అడిపివద్ద కల్లీకుగా వేలం వేయబడును గనుక కావలసినవారు స్వయముగాగాని, యేజంటద్వారాగా గాని, హాజరై పాటు పొందుకొనవలసినది.

పాటుపరచుటకు గురించిగాని, స్థలములను గురించిగాని యింకా యేటికీసీతగాని తెలియగోరుతారు మాజీమ ముఖం లో తేలప్రోలు యాష్టేలు మాజూరు ఆఫీసుకు వ్రాసినయెడల, తెలియగలదు.

(2055) శోభనాద్రి అప్పారావు
తేలప్రోలు జమీందార్లు.
తేలప్రోలు యాష్టేలు జమీందార్లుగాని మాజూరు ఆఫీసు మాజీమ 27-1-20 తేదీ.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవజ్ఞితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరహస్యము:—లక్షీకలకుల వైకుంఠాక్షుడు ఈ లక్ష్మీవిలాస రహస్యములను నిరంగులై యున్నాడు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రహస్యముగ సీసా వరుయొద్ద నుండెనేని వైకుంఠ పర్యవ్రతమైన సిద్ధావధము శేషోజ్జిత తేదిన లాకు సంతోషముగ బల్కుగలరు. దినబ్యరము, మాదెరి శాలవ బ్యరములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తప్పక గుఱుచును. సీసా 1-కి 1-0-0, రు. 1 ఇళాం. (594-301)
2. శ్రీనివాసతైలం:—వైకుంఠద్వారము, నందల నొప్పి పోవుటకు ముదిమయ్య. సీసా 1-కి 0-8-0, రు. 1 ఇళాం.
3. వైకానరాసనం:—దీనిని నేనించినప్పటి నుండియే మాత్రమున కర్మక (కలరా) కాంతిలేని, కీకభేది, అజీర్ణ భేదము గుఱుచు కాగలరు. సీసా 1-కి 1-0-0, రు. 1 ఇళాం.
4. కామనాథోదయము:—విద్వంతుల బలకారి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృత్రిమము, కడు తుప్పియుండుట, అకలితమందుట మొదలగునవి గుఱుచుండు విద్వంతుల తప్పకలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0 రు. 1 ఇళాం.
5. లోకామహావర కస్తూరిమృతము:—విద్వంతుల వంతు ముదిరినపోరి, లాలించుట, ఉత్తడుగులు కారి, మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీకవారం, పూర్వపాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిబద్ధము, దుర్బలము మొదలగు యింకా కనలేక రోగములను గుఱుచునే గలదు.

250 మృతము గల సీసా	0-4-0
కపాళ కర్పూర 5-కి	1-8-0
" " 12-కి	2-18-0
" " 25-కి	5-8-0

(తలి కొవడముతో కూడ అనుచుండు తెలుగున పంపబడును.
శ్రీ నీతారాయన వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము. వివోదమైన గాలి తలగడలు.

నీటియందును కొకయియొక్క మరచిలను తీసికొని, కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరను మానుకటికత తీసికొని

తీస యెడల మిక్కిలిసాఫ్టు కరమైన తలదిం చేరును. ఆ కర్మరలేనప్పుడు మరనుకటిక గాలియంతయు పోయినకే తేలులో గాని ఒడియందు గాని యుంచుకొనవచ్చును. ఇది రోజూప గలవాటికిని యింకావలసిన తదితర ప్రాసామాన్యమునకును మిగుల యోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సాఫ్టుమును పొందును. తలదిండు 1-కి అణాలు 0-8-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము. (536) చిరునామా:—ధనలక్ష్మి కంపెనీ, నెం. 6, వెంకటేశుక్రీపిథి, పాశాకారపేట, మద్రాసు.

L. B. Holliday & Co., Ltd.,

(1914)

Huddersfield ENGLAND.

Basic Colour

Acridine Yellow R, 2R.
Auramine O Conc., O IL.
Basic Black G Conc. R. Conc.
Basic Green B Conc., G Conc.
Bismarck Brown R, R Conc.
Chrysoidine R Powder, R Conc. Powder
Chrysoidine Y Powder, Y Conc. Powder,
Indoline Blue.
Juta Black R Conc., G Conc.

Magenta Powder
Malachite G
Malachite Green Powder
Marine Blue H
Methylene Blue BB Conc., BB Ex.
Conc. BBN, R Conc., R Extra Conc.,
RN. ZF Powder, ZF Conc., Crystals
Methylene Green B Paste
Methylene Violet 2B Conc., 2R Conc.

Methyle Violet 6B Extra, 2B Extra, Extra Ex-
tra, 2R Extra, 4R Extra, 6R Extra.
New Phosphine R
Phenylene Brown PD, PD Conc.
Russian Red
Safranin BFF
Safranin BS, BS cConc., RFF, RFF
Conc., G, G Con
Tannin Halotrope.

Thionone Black Paste.
Thionone Black PL Conc., PR Conc
RN., 6R.
Thionone Brilliant Blue G.R.
Thionone Brown R. Conc, 2R Conc.
Thionone Corinth B Conc., G Conc.

Sulphide Colours

Thionone Dark Brown M
Thionone Deep Black P Conc,
Thionone Drab R, G.
Thionone Green R, 2G, 5G.
Thionone Indigo R.B
Thionone Isabellina

Thionone Khaki G.
Thionone Navy Blue B Conc, 2R Con
Thionone Printing Black New
Thionone Yellow G. R.

Alizarine Red SF Paste
Anteacene Blue BP Paste, 2B Paste 2B
Powder, 2BR Powder.
Anthraquinone Violet B Powder
Brilliant Chrome Violet 2B Paste
Diadem Chrome Black S, GN Extra, HN
Extra, H Extra BX, F.

Mordant Colours

Diadem Chrome Blue Black H3 Extra
Diadem Chrome Green B
Diadem Chrome Red BR
Gambine G Extra Paste
Monochrome Brown H Paste, G Paste H N
Paste, GN Paste.

Monochrome Gray WM
Monochrome Orange R Paste
Monochrome Yellow GF Paste GFN Paste
Print Orange R Paste
Print Yellow G Paste.

Acid Black.
Acid Magenta N
Acid Prune V
Acid Scarlet 4R.
Acid Yellow G.
Acid Cardinal B.

Acid Colours

Brilliant Bordeaux B.
Carmoisine S
Fast Red A, A New.
Naphthel Blue Black 6B.
Naphthol Yellow S,
Naphthylamine Black H, 2S, 4B.

Orange II IV.
Ponceau 2R, 2R, Conc, 4R 4R, Conc.
G G Conc.
Tartazine Supra N, RN, S.
Wool Scarlet 5R.

Parzo Purpurine 4B, 6B.
Conc. Red.
Diazamine Fast Yellow H.
Paramine Black B Extra.
Paramine Direct Black BH.

Direct Colours

Paramine Direct Blue 2B.
Paramine Direct Brown G, 2G.
Paramine Direct Brown M.
Paramine Direct Green B, G.
Paramine Direct Orange R, G.

Paramine Direct Violet N
Paramine Direct Yellow Y, R, 2R, 2G.
Paramine Fast Bordeaux B
Paraphonine Yellow G

Hydranthrene Brilliant Copper D
Hydranthrene Brown B Paste
Hydranthrene Brown BG Paste

Vat Colours

Hydranthrene Dark Blue Paste
Hydranthrene Green Paste

Hydranthrene Olive R
Hydranthrene Piolet Paste

Union Black
Union Orange Brown R

Union Colours

Union Orange Brown R, G
Union Orange R

Union Rose RG

Brilliant Oil Black in lumps.
Brilliant Oil Crimson in lumps
Brilliant Oil Green in lumps
Brilliant Oil Green B in lumps

Oil Colours

Brilliant Oil Orange R in lumps
Brilliant Oil Orange Y in lumps
Brilliant Oil Red in lumps

Brilliant Oil Violet in lumps
Brilliant Oil Yellow in lumps
Sudan I, II, III

Spirit Black
Spirit Blue
Spirit Green

Spirit Colours

Spirit Orange
Spirit Red

Spirit Violet
Spirit Yellow

Basic Dark Brown P
Basic Tan O
Chrome Leather Black B

Leather Colours

Chrome Leather Black G
Chrome Leather Brown D
Chrome Leather Brown G

Chrome Leather Tan 2G
Dark Acid Brown LR
Light Acid Brown L

Samples and Quotations application.

SELLING AGENTS:

Dolatram Kashiram & Co.,

Rogay Building, Apollo Street Fort, Bombay.

Telephone No. 4052 & 3658.

Telegrams. "MAMADOXAP"

Sub agents Wanted Everywhere Terms on Application.

నమస్కరము 1842

అంగార, పెండి, రత్నములు

నగలును, ఇతర వస్తువులును

నాకును దానిన తయ్యకము చేసినా ఇవ్వబడును.

ఉమిడి - రామయ్య కెట్టి

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,

25, వైవాణ్ణాపురోడ్డు, మదరాసు.

నన్ను నావ్యాపారము, భూమిదేవుడు నయైన నర
ని నయన చేసిన విగ్రహములను కొనవలయును. తిరు
న తిరువాళిని అభిషేచించు నా అర్చకుడైన నయన
ని ఇవ్వబడును. విశాఖ అర్చకుడైన నయన రయన
నుకోర్కె తావివాని మామయ్య కెట్టి కంపెనీ.

మరియు చందనము

గనేరియా అను నగరమునకు మహారాజు

చివ్వబడు లేదు. పిని లాగిలో నదిలేదు
ఎటువూ, తొలుపు, నవ్వు, అను మా
ని చివ్వబడు లేదు నగరమునకు మా
క్రొలులలో మామయ్య. అనేక రా
వలయుననుచు వానిని గొప్ప
చేసెదము. పరి దర్శి 1-6 న 2-4-0

వంచంగము

రాధనంబత్తురము. త్రిపాదవారిది. అనేక

భక్తుల త్రివిధములు కలవు. పరి 1-కి 0-2-3.

నాలుగు వ్రతులకు తక్కువ వంచబడును.

(1251) గంధర్వపార్వతి, రాజమం.

వైద్యగ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకృతి బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం.

గారిచే రచియింపబడినవి.

1. అమృతామృతము 0-12-0
 2. చంద్రికా 1-0-0
 3. కలహ 0-7-0
 4. మలేరియా (చరిత్రము) 0-7-0
 5. ఆయుర్వేదమునందు 19 ప్రశ్న ప్రయోగములు 4-0
 6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0 8-0
 7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English) 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు భారతవారు అంధ్ర ఆయుర్వేద భాష
భాషానువాదము 19 వాటినుండి, మామయ్య కెట్టి
చేసి అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. (1985)